

FINSVE

Finsk-svenska handelskammaren – ditt nätverk i det finsk-svenska näringslivet

Fiskars Groups vd Nathalie Ahlström:

NORDISKA FÖRETAG HAR ALLT ATT VINNA PÅ SAMARBETE

SIDAN 12

Finskt teknologi-
kunnande
stärker Saab

SIDAN 10

Långvarigt stöd
för kärnkraft i
Finland

SIDAN 18

Wärtsilä
kombinerar nordiskt
och globalt

SIDAN 30

INLEDARE

ÖSTSVERIGE ÄR EN PÅLITLIG PARTNER

För drygt tvåhundra år sedan förlorade Sverige sin östra rikshalva och därmed både en viktig del av sin marknad och av sina leveranser av varor och arbetskraft. Östsverige, alltså Finland, var lätt att nå över den tidens främsta färdväg, havet, och den svenska huvudstaden Stockholm låg strategiskt perfekt mitt i riket.

Ryssland tog under hundra år makten över de gamla svensk-finska markerna. Dock upprätthölls freden med Sverige trots den geografiska närheten till tsardömet med direkt gräns både till havs och på land. Bägge länderna hade nytta av varandra och förbindelserna mellan storfurstendömet Finland och kungariket Sverige fortsatte att fungera.

I dag är Finland en mer lojal och viktig partner än någonsin. Våra länder har en gemensam målsättning att gå in i Nato, fast besluta att försvara våra demokratiska traditioner och vår kultur mot hänsynslösa inkräktare. Antalet företag som etablerat sig i Finland respektive Sverige slår nya rekord och vi möts på det personliga planet i bolagsstyrelser, politiska organ och internationella organisationer som EU, FN och snart i Nato. Vi samarbetar intensivt inom energi och inom tung basindustri, inom finans och inom transport och kommunikation. Sverige och Finland är tillsammans en av Europas sju viktigaste regioner ur ekonomisk och politisk synpunkt och en ansedd leverantör av högt specialiserade varor och tjänster. Starka svenska varumärken och innovativ finsk teknologi är en mycket attraktiv kombination, som säkrar ett fortsatt välstånd här, högt uppe i Norden.

Tack vare gemensamma ansträngningar har vi återskapat en nordisk union över Östersjön, denna gång på en jämlik och respektfull grund. Låt oss tillsammans fortsätta detta arbete för att trygga framtiden för våra länder! I den här bilagan kan du ta del av många spännande och sanna berättelser om dagens Östsverige.

Kjell Skoglund
Vd, Finsk-svenska handelskammaren

Foto: Marica Rosengård

”
Sverige och Finland är
tillsammans en av
Europas sju viktigaste
regioner ur ekonomisk
och politisk synpunkt.

Finsk-svenska handelskammaren 87 år – FÖRENAR FÖRETAG I FINLAND OCH SVERIGE

Finsk-svenska handelskammaren hjälper finländska företag att etablera sig i Sverige och har drygt 700 bolag som medlemmar. Av dessa är 60 procent registrerade i Finland och 40 procent i Sverige. Handelskammaren har sitt kontor på Finlands ambassad i Stockholm. Lars G. Nordström är ordförande för handelskammarens styrelse. Investor AB:s ordförande Jacob Wallenberg är ordförande för handelskammarens fullmäktige. Mer information om handelskammaren hittar du på finsve.se

Lars G. Nordström

Jacob Wallenberg

FINSVE
SUOMALAIS-RUOTSALAINEN KAUPPAKAMARI
FINSK-SVENSKA HANDELSKAMMAREN

En tidning från Finsk-svenska handelskammaren.
Medföljer som bilaga i Dagens Industri, Hufvudstadsbladet,
Vasabladet, Österbottens tidning och Syd-Österbotten mars 2023.

Kontakt:
info@finsve.com

tlmediagroup.se

Projektleddare: Leah Telin Suoninen **Redaktör:** Per-Åke Hultberg
Art director: Joakim Forsberg **Tryck:** Kroonpress
Omslagsbild: Karl Vilhjálmsson

För information om tidningsbilagor och kundtidningar,
kontakta Thomas Lahti på +46 70-574 66 24 eller
thomas.lahti@tlmediagroup.se

HOW A CARBON-NEUTRAL STEEL SUPPLIER BENEFITS YOU

Good news. We went carbon neutral in all our operations in January 2022. “So what?” you shrug. Well, if you are a customer, it means we can help support your own sustainability efforts to benefit society and the planet.

Imagine choosing from 500 hot-rolled products (bar, ring, tube) – all manufactured in a carbon-neutral process. From a partner that committed to the UN-led Science Based Targets initiative on the 1.5°C target level. And supports the Race to Zero Campaign. Backed by strong owners in Sanyo Special Steel, part of Nippon Steel Corporation, who are investing

in a more sustainable industry. For us, it all starts with 97% recycled steel, fossil-free electricity in our steelmaking and cradle-to-gate emissions that are already 80% lower than the global average. Still, we are not satisfied. We aim to reduce our footprint by 70% by 2040. Learn how at www.ovako.com/h2

OVAKO

LÖNESYSTEM HELT PÅ SVENSKA FÖR FINLAND

Betydligt fler än enbart åländska företag behöver system och tjänster på svenska. Speciellt när det gäller administration av löner där lagar, regler och kollektivavtal är i ständig förändring. Det kräver stenkoll för den som räknar löner.

Det berättar Peter Granholm, vd och delägare av företaget Pedago, som med sitt egenutvecklade lönesystem är marknadsledande på Åland inom såväl kommunal som privat sektor. Bland kunderna finns bland andra Mariehamns stad och Viking Line.

– Vårt lönesystem är en unik produkt, helt på svenska till organisationer i ett tvåspråkigt land där svenskan är i minoritet. Målgruppen är alltså främst svenskspråkiga organisationer i Finland, varav väldigt många ser en stor fördel i att kunna utföra jobbet på sitt modersmål. Det gäller givetvis även den support vi tillhandahåller via telefon, online eller mejl, säger Peter Granholm.

Men även svenska företag med dotterbolag i Finland har behov av svenskspråkig service, vilket bland andra

Byggmax och Leo's Lekland kan intyga när löneadministrationen sköts i Sverige för dotterbolagen i Finland.

– Den finländska skattelagstiftningen är nämligen mer krävande än den svenska, norska och danska. Löne- och skatteberäkningar är mer lagstyrd och därmed mer komplicerade med nya eller förändrade skatteregler och kollektivavtal.

Peter Granholm nämner som exempel *Lagen om inkomstregisterdata* som infördes 2019 där kravet är att rapportera till *inkomstregistret* senast fem dagar efter en lönekörning, mot tidigare huvudsakligen en gång om året. Det är dessutom vitesbelagt och gäller samtliga företag och organisationer, stora som små.

Pedago fick då ett ökat inflöde av

Peter Granholm och Anders Gustafsson.

nya kunder och har i dag cirka 300 företag som har "Pedago lön" för sin löneadministration.

– Vårt system vidareutvecklas och anpassas kontinuerligt. Kunden teck-

nar ett abonnemang och vi uppdaterar systemet inför nya lagar och regler, säger Peter Granholm.

Verksamheten startade redan 1984 i dåvarande bolaget Rox som tillhandahöll helhetslösningar inom IT till företag och offentliga organisationer.

– Min kompanjon Anders Gustafsson och jag såg då ett stort behov av ett lönesystem på svenska för den växande persondatormarknaden.

När Rox köptes upp 1997 ingick hela verksamheten, utom just lönesystemet.

– Vi drog då i gång konsultföretaget Pedago med fokus på tjänster och utbildning och behöll lönesystemet som ett komplement. Sedan dess har det utvecklats till att i dag vara vårt stora fokusområde, vilket bara bekräftar det stora behovet, avslutar Peter Granholm.

pedago lön

Det enda som svarar på våra komplexa behov

Mariehamns stad direktupphandlade Pedago lön 2018.

– Det är det enda på marknaden som svarar på våra komplexa behov, bland annat fyra helt olika kollektivavtal som vi har att förhålla oss till, säger Sari Hau-

tamäki, personalchef Mariehamns stad.

– Det är smidigt, bra och pålitligt. För att inte tala om Pedagos kundservice. Den är helt perfekt. De svarar omgående på alla våra frågor, så vi är mer än nöjda.

Ett äkta åländskt handarbete

pedago lön

Under snart 40 år har vi utvecklat lönesystem på svenska för finländska förhållanden. Under åren som gått har vi blivit mer och mer specialiserade i takt med att kunder tillkommit från både privat- och offentlig sektor.

Vi är oberoende, öppna, snabba och flexibla. Vi är inte bundna till något komplext ERP- eller HR-system.

Oberoendet uppskattas särskilt av kunder som insett nackdelarna med allt-i-ett-system och i stället gått in för öppna system att integrera i en Best-of-Breed-lösning.

På Åland är vi redan marknadsledande med hundratals organisationer som kör vårt system och glädjande är att vi ser ett växande intresse både från Sverige och övriga Finland.

• **Kort startsträcka** med standardlöneslag och rapporter.

• **Komplett lönehantering** med automatiska löner, skatteberäkning, semesterhantering, utbetalningar via bank, e-specifikationer via bankinloggning, rapportering till myndigheter, m m.

• **Integrationer/export/import/api** till HR- och ekonomisystem eller myndigheter.

• **Abonnemangsmodell** där licens, underhåll, nyutveckling och support ingår i priset.

• **Rättvis och flexibel prissättning** där du enbart betalar för de utbetalningar du gör. Ingen grundavgift.

• **Utbildningar** arrangerar vi i vårt klassrum eller online.

• **Rosad support** som ständigt är på alerten.

• **Drift i molnet** (driftscentral på Åland) eller i din egen datormiljö – du väljer.

Ta kontakt så kör vi en demo! +358 (0)18 12000 e-post@pedago.fi

Ett axplock av referenskunder från olika branscher

VIKING LINE

MARIEHAMNS
STAD

novaalandia
REDOVISNINGSBYRÅ

paf

ÅLAND-POST

Rederiaktiebolaget
ECKERÖ

Godby
Shipping

Consilia

HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET

Jomala kommun

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

LEO'S
FOR SPORT & ADVENTURE

BYGGMAX

Mathias Eriksson

ARKIPELAG

ÅLAND

Skriande behov av nya isbrytare

Fartygen som trafikerar Östersjön och Bottenhavet blir allt större och har sämre effekt än förr och behöver därför mer assistans än tidigare. Det innebär att den nya generationen isbrytare måste kunna bryta upp bredare rännor.

Behovet av en ny generation isbrytare är skriande på båda sidorna av Bottenhavet. Det naturliga vore att Sverige och Finland gjorde en gemensamt koordinerad upphandling, precis som på 1970-talet då den största delen av det nuvarande beståndet av isbrytare togs i drift.

TEXT: PER-ÅKE HULTBERG
FOTO: ARCTIA OY

Det menar Håkan Enlund, försäljningsdirektör på Rauma Marine Constructions, som är ett världslidande skeppsvarv inom arktisk sjöfart.

– Vi har nu kommit till vägs ände med våra isbrytare. De fem stora som byggdes på 70-talet, tre för Sverige och två för Finland, räcker helt enkelt inte till för att klara dagens och framtida behov, menar Håkan Enlund.

Fartygen som trafikerar Östersjön och Bottenhavet blir allt större och har sämre effekt än förr och behöver därför mer assistans än tidigare. Det innebär att den nya generationen isbrytare måste kunna bryta upp bredare rännor. Det i sig kräver större effekt med starkare och bättre framdrift.

– I dag finns inte heller reservdelar. Det gör att alla involverade känner oro, ”Hur länge kommer de att hålla”? Här krävs ett politiskt beslut nu, menar Håkan Enlund.

En viktig aspekt är nyindustrialiseringen i norra Sverige. Den kräver större fartyg. Just nu genomförs därför projektet Malmporten i Luleå, Sveriges största mudd-

ringsprojekt i modern tid. För att kunna skeppa i väg de stora mängder gods som förväntas framöver behövs en betydligt djupare och bredare hamn. En viktig aspekt på behovet av nya isbrytare är effektiv isbrytning.

Även den gröna omställningen, med ambitionen om koldioxidfria bränslen inom sjöfarten, på sikt helt fossilfria, har med isbrytare att göra. Det är inte okej att som i dag fortsätta att köra på tjockolja och diesel. Fraktägare är måna om att ta miljömässigt ansvar och har numera krav på gröna frakter, påpekar Håkan Enlund.

Den globala uppvärmningen i sig tvingar också fram en ny generation isbrytare, trots att utvecklingen går mot mindre och tunnare is. Men isen blir å andra sidan betydligt mer rörlig och därmed svårare att forcera.

Nya isbrytare kommer dessutom att kunna erbjuda helt andra och nya funktioner. De nuvarande isbrytarna är inte sjödugliga i öppet vatten. Kravet är att de nya ska vara det. Det öppnar upp möjligheten för både forskning och övervakning, även sommartid och i polara farvatten. Här finns en vision där Finland och Sverige inom Nato kan bli internationellt ledande på arktisk sjöfart. Det vill säga att kunna utföra expeditioner med övervakning i arktiska områden.

– Här krävs just den kompetens och erfarenhet som bara vi och ett fåtal andra skeppsvarv i världen besitter. Vi är stora på bil- och passagerarfärjor, är även leverantör till finska marinen och inte minst, specialister på isbrytare, poängterar Håkan Enlund. Efter att varvet i Raumo, under sin för-

Nya isbrytare kommer att kunna erbjuda helt andra och nya funktioner än vad de befintliga kan.

– Vi har kommit till vägs ände med våra isbrytare. De fem stora som byggdes på 70-talet räcker helt enkelt inte till för att klara dagens och framtida behov, säger Håkan Enlund på Rauma Marine Constructions.

ra ägare, byggt ett antal moderna isbrytare under de senaste decennierna har en närmast unik kompetens skapats. Från varvet har till exempel levererats en isbrytare till

Sydafrika 2012 för operationer i Antarktis. – Vi lärde oss enormt mycket via den.

Inte minst att utnyttja nästa generation isbrytare för forskning och datainsamling.

Håkan Enlund nämner välkända Aurora Botnia, världens mest miljövänliga bil- och passagerarfärja. För övrigt den första att klara speciella förhållanden med hårt sammanpackad is. Den togs i drift 2021 i Kvarken, mellan Vasa och Umeå. Den är också utrustad med instrument för att utföra mätningar under svåra isförhållanden.

En oerhört viktig del i sammanhanget är isbrytarnas besättning. Här kan den högklassiga sjöbefälsutbildning som bedrivs i staden Raumo komma väl till pass. Mycket av studenternas träning genomförs i Bottniska viken, även i isförhållanden.

– Det är ett erkänt faktum att hälften av isbrytarnas framgång handlar om manskapets kompetens att navigera under svåra förhållanden. Det är ett teamwork, fartygets kvaliteter och styrka, tillsammans med besättningens kompetens och erfarenhet, konstaterar Håkan Enlund, som till sist än en gång betonar vikten av att snabbt få i gång en process mot en gemensam upphandling mellan Sverige och Finland.

– Den behöver startas omgående. Här finns varv som kan bygga och redare som kan köpa, Sjöfartsverket i Sverige och motsvarande i Finland. Nu krävs bara ett politiskt beslut om att starta en process, precis som på 70-talet. Vi behöver sex nya isbrytare som är färdiga innan 2030. Det är en otroligt tuff tidtabell, men vi borde ändå kunna hinna få fram 3–4 stycken till dess, avslutar Håkan Enlund. ■

Lokal expertis i en global gemenskap.

Från Norden till Europa och ut i världen.

Genom ett sömlöst nätverk för vägtransport erbjuder vi dagliga avgångar och precisa transittider mellan Finland och Sverige samt till hela Europa. Detta kompletterat med ett integrerat nätverk för sjö- och flygfrakt, skapar ett globalt flöde av intelligenta logistiklösningar.

Med lokal expertis i både Finland och Sverige får du en personlig kontakt som finns där för att optimera din leveranskedja oavsett om du ska skicka gods precis över gränsen eller vidare ut i världen.

dachser.se • dachser.fi

DACHSER
Intelligent Logistics

Digitaliseringen har tvingat skogsbranschen att sadla om

För snart 20 år sedan vaknade skogsbranschen. ”Nu gäller det att tänka om”. Samhällets snabba digitalisering hade gjort sig rejält påmind i form av minskad efterfrågan på tidnings- och kontorspapper. Nu krävdes radikala grepp, nya affärsmodeller och nya produkter i en tidigare trygg, säker och kontinuerligt växande bransch.

TEXT: PER-ÅKE HULTBERG

Cirka tio år senare, 2016, hade den finska skogskoncernen Metsä Group helt fasat ut papper, den tidigare största produkten. Finlands två andra dominerande skogsjättar, UPM och finsk-svenska Stora Enso, har på liknande sätt genomfört stora omstruktureringar med nyutvecklade produkter och marknader.

– Trots att finsk och svensk skogsindustri har stora likheter är det ingen tvekan om att våra tre stora finska skogsindustribolag sticker ut genom att satsa mer på nya produkter än vad som sker i Sverige, säger Niklas von Weymarn, vd Metsä Spring, som är ett innovationsbolag inom Metsä Group.

– Jag skulle säga att vi tre tillsammans är världsledande på att utveckla nya produkter ur träråvara och det i nära samarbete med våra stora universitet och deras framgångsrika forskningsinstitut.

Att skogen är och har varit en viktig inkomstkälla för de nordiska länderna vet alla och så kommer det att förbli, i synnerhet med alla innovationer som nu kommer på löpande band. Sverige och Norge har precis som Finland enormt stora skogsarealer. I övriga Europa dominerar olika småbolag som tillverkar förädlade produkter.

De stora bolagen i såväl Sverige som Finland har under årens lopp successivt växt fram och utvecklats genom diverse hopslagningar. Från små enskilda fabriker vid älvmyrningar till allt större enheter med optimerade anläggningar för papperstillverkning.

Det som skogen ger har sedan århundredan utvecklats till en stor och viktig exportindustri, i synnerhet i Finland, där den står för hela 20 procent av landets materialexportintäkter och hör därmed till de största exportsektorerna. I Sverige står skogen för drygt 10 procent.

När så förädlingsvärdet började avta från mitten av 2000-talet så var det alltså inte bara en angelägenhet för skogsindustrin, utan i förlängningen för båda våra länder. Klimatförändringen är en annan viktig omvärldsfaktor som fått stor påverkan på all skogsindustri.

– Volymen av träd har ökat i Finland

– Skogen är och har varit en viktig inkomstkälla för de nordiska länderna och så kommer det att förbli, i synnerhet med alla innovationer som nu kommer på löpande band.

Det menar Niklas von Weymarn, vd Metsä Spring, som är ett innovationsbolag inom Metsä Group.

”
Vi tre tillsammans
är världsledande
på att utveckla nya
produkter ur
träråvara.

Skogskoncernen Metsä Group har helt skiftat om från grafiskt papper till att nu ha sitt stora fokus på massa, kartong och mjukpapper.

grafiskt papper till att nu ha vårt stora fokus på massa, kartong och mjukpapper. Vi har dessutom Finlands största sågverk och tillverkar också fanerskivor.

I framtiden spelar Metsä Spring en nyckelroll. Bolaget startade 2018 och kan ses som en inkubator inom moderbolaget. Uppdraget är att på sikt bidra till nya produktlinjer, bland annat genom att investera i lovande startup-bolag över hela världen. Dessutom satsar bolaget stort i ett antal egna demonstrationsprojekt varav två sticker ut. Det ena handlar om tillverkning av textilfiber för vidareförädling av andra aktörer till garn och tyger.

Den andra gäller utveckling av nya typer av träbaserade förpackningsmaterial som kan ersätta fossilbaserade plastprodukter.

– Vi har stora förhoppningar på båda dessa projekt som stora presumtiva marknader. Inom några år har vi förhoppningsvis nått den mognad som behövs för att flytta från projekt till ordinarie produktlinje inom Metsä Group, konstaterar Niklas von Weymarn.

Även Stora Enso har samarbeten med unga bolag samt egna demonstrationsprojekt. Ett av dem handlar om att utveckla ett biobaserat alternativ där grafit i litiumbatterier ersätts av lignin, en biprodukt vid produktion av cellulosa. Att det högaktuella projektet fått stor publicitet i media säger sig självt.

Såväl Stora Enso som UPM satsar även stort på att utveckla biobaserade kemikalier med massor av tillämpningar från träbaserade råmaterial.

– Det är klart att de nuvarande produkterna kommer att spela en stor roll också i framtiden, men det blir högtintressant att följa med och delta i utvecklingen av alla dessa nya produkter. Skogsindustrin i Sverige och Finland tror starkt på att de nuvarande och nya produkterna kommer att ha en betydande roll, i valda användningsområden, på vägen till ett nytt samhälle, som är mindre beroende av fossila råmaterial, avslutar Niklas von Weymarn. ■

GRÖN OMSTÄLLNING SKAPAR LIVSKRAFT

Miljön är och har alltid varit viktig för Malaxborna. Hållbarhetsarbetet i Malax utgår ifrån att motverka klimatkrisen. Malax kommun inledde sin hållbarhetsresa 2020 då kommunen gjorde upp en strategi för hållbar utveckling.

Kommundirektör Jenny Malmsten:

”Våra åtgärder för ekologisk hållbarhet har också bidragit till ekonomisk och social hållbarhet”

Vi måste göra en helomvändning i vårt sätt att använda naturresurserna. Konsumtionen behöver begränsas samtidigt som de ekonomiska hjulen hålls rullande. Grön omställning kan skapa helt nya utvecklingsmöjligheter för företag, och som kommun vill vi vara med och skapa förutsättningar. Vi har lyft frågan högt på agendan.

Det som fascinerat mig mest under kommunens hållbarhetsresa är hur många positiva kringeffekter som arbetet har. Vi har inte bara sänkt energiförbrukningen och halverat plastanvändningen, våra åtgärder för ekologisk hållbarhet har också bidragit till ekonomisk och social hållbarhet. När dessa tre samverkar nås en hållbar utveckling. Vi ser minskade utgifter, stärkt gemenskap, trivsel och ett driv hos invånare, företag och föreningar att främja den gröna omställningen.

Under 2021–22 jobbade vi mycket med energioptimering i fastigheter, precis innan energikrisen slog till. Det gjorde att vi kände oss rustade för att möta utmaningarna som kom. Vi informerade även

Det ska hållas i 100 år!

aktivt kring energifrågor, vilket bidrog till att många fastighetsägare bytte oljepanna till mer hållbara energilösningar. Information bidrar till attitydförändringar som återspeglas i en efterfrågan på hållbara produkter och service. Detta öppnar nya möjligheter.

De senaste tio åren har Malax aktivt planlagt vindkraftsparker i kommunen och idag är tre parker byggda. Att det finns grön el att tillgå är en förutsättning för många nya industrietableringar.

En årligt återkommande lista över livskraftiga kommuner i Finland visade ifjol att Malax kommun på bara ett år klättrat från plats 47 till 23 av totalt 292 kommuner i landet. Kommunen rankades tvåa i det egna landskapet Österbotten. Befolkningsutveckling, resurser, kunskaper, arbetsplatser och grön omställning är exempel på faktorer som granskades och ett högt index indikerar en långsiktig positiv utveckling. Små landsbygdskommuner har en tendens att minska i invånarantal, men vi har lyckats vända trenden och har en nettoinflyttning.

Vi har ett ansvar att bidra till den gröna omställningen, lyfta frågorna och påverka. Med grön omställning skapas livskraft. Vi skapar förutsättningar för människor, företag och föreningar att verka och leva gott i Malax – nu och i framtiden.

5 PUNKTER I RÄTT RIKTNING

- Vi byggde en ny skola i massivt trä (cross laminated timber, CLT) 2021. Gymnasiet i Petalax är den första skolan i regionen som byggts i massivt trä.
- En kartläggning av fastigheter för att möjliggöra energioptimering ledde till att vi minskade elförbrukningen och nu även investerar i flera projekt som kommer att ytterligare spara energi.
- Vi halverade plastanvändningen inom biblioteken.
- Fördelningen av kommunens investeringsanslag analyseras ur hållbarhets-, barnvänlighets- och livskraftsperspektiv.
- Kommunen erhöll Pro Skog-priset 2022 för sina insatser att aktivt, innovativt och framgångsrikt arbete för att nå målen i det regionala skogsprogrammet.

MALAX BYGGER NYTT DAGHEM I CLT - SKA BLI KLART 2025!

Vi fortsätter att bygga i trä som en del av hållbarhetsarbetet. För en barnvänlig kommun är det en självklarhet att ta med barnen i planeringen av det nya daghemmet.

Dagisbarnen har fått komma med förslag, tankar och teckningar kring vad som är viktigt för dem redan innan planeringen upphandlades.

Planeringsprocessen dokumenteras i vårt nya projekt Hållbara, energieffektiva byggnader som främjar cirkulär ekonomi - från processbeskrivning till förverkligande.

www.malax.fi/forvaltning-och-politik/hallbar-utveckling

Projektet har finansierats med stöd av Miljöministeriet.

Innovationer tack vare starkt ingenjörskunnande

**Svenska försvarskoncernen Saab har verkat i Finland sedan 1946 och genom åren levererat högklassiga produkter till det finländska försva-
ret via sitt finska dotterbolag. Men 2015 skedde ett stort språng framåt som redan visat sig få stor betydelse för Finlands industriella utveckling.**

TEXT: PER-ÅKE HULTBERG
FOTO: SAAB FINLAND

Det var i samband med ett svenskt statsbesök då även Saab var på plats med en stor företagsdelegation med både styrelse och vd. Beslut togs då att starta upp ett nära samarbete med det internationellt högrankade universitet som i dag heter Aalto-universitetet och som bedriver utbildning och forskning inom teknologi, ekonomi och design. Ett liknande samarbete hade Saab tidigare utvecklat i Sverige med Chalmers, KTH och Linköpings universitet. Samarbetet med Aalto-universitetet, som sedan bildat skola för andra finska bolag, formaliserades med ett tioårigt avtal som tecknades 2017. Målsättningen är att satsa 20 miljoner euro och att det skulle utmynna i 20 doktorsavhandlingar med sikte på nya produkter till marknaden. – Vi är på god väg. De två första har nu doktorerat och ytterligare fyra torde bli färdiga under 2023. Resultaten kommer ganska rakt av att implementeras i Saabs produktutveckling, säger Anders Gardberg, landschef och vd för Saab Finland Oy.

Sedan det strategiska samarbetet påbörjades har antalet anställda vid Saabs finska dotterbolag gått från tre till över hundra medarbetare. Redan två år efter statsbesöket etablerades Saab Teknologicerter i Tammerfors. En enhet som nu består av cirka 80 medarbetare. Fokus ligger där på utveckling av avancerade tekniska lösningar inom mikrovågsteknik och ledningssystem. – Det har visat sig vara en synnerligen lyckad mix av doktorander vid Aalto som efter examen kan flyttas över till Tammerfors för att där vidareutveckla sina forskningsresultat. Vi är redan nu på väg att ta första steget mot produktion på plats här i Finland, säger Anders Gardberg.

Nyckeln till den snabba lanseringen är utan tvekan samarbetet med Aalto-universitetet och deras tillgång till de senaste innovationerna, mycket tack vare arvet från Nokia. Här fanns kompetensen Saab behövde. Många tidigare Nokia-medarbetare är, som Anders Gardberg betonar, extremt kunniga och innovativa ingenjörer. – De är vana att tänka utanför boxen, att hitta smarta lösningar på konkreta problem, direkt redo för produktutveckling. Normalt brukar man inom försvarsindustrin räkna tio år från idé till färdig

Saabs labb i Tammerfors där fokus ligger på utveckling av avancerade tekniska lösningar inom mikrovågsteknik och ledningssystem.

”
Vi är redan på väg
att ta första steget
mot produktion i
Finland.

Sirius Compact som är helt utvecklad i Finland är en passiv sensor som känner av radarsignaler som rör sig i atmosfären, utan att själv upptäckas.

med systemutveckling av Saabs marina ledningssystem som används i tjugotalet länder världen över. Det innebär att enheten i Tammerfors kompletterar Saabs tidigare två globala utvecklingscentrum för systemet i Sverige och Australien. – Jag personligen känner stolthet över alla dessa kompetenta ingenjörer. Vi har visat att vi har rätt kompetens och att det går att snabba upp processer för produktutveckling. Det är en enormt viktig framgång för Finland genom att vi etablerar ett industriellt kunnande vi tidigare saknat.

Det ligger också helt i linje med Saabs strategi att stärka sin närvaro på utpekade marknader utanför Sverige där det finns tillgång till högteknologisk kompetens. – Men det här är ändå bara början, betonar Anders Gardberg. Vår styrorder är fortsatt växa! Inom tio år har vi fördubblat vår verksamhet med en stark export av nya Saab-produkter som utvecklats och producerats här i Finland. Den snabba utvecklingen i Finland har inte så förvånande tagits emot oerhört positivt av Saab i Sverige. Det visar inte minst det faktum att produktledaren för Sirius Compact har utnämnts till ”Product manager of the year” i hela Saab-koncernen. ■

produkt. Vi har lyckats med konststycket att klara det på fyra år. En ny produkt på marknaden, Sirius Compact, är dessutom helt utvecklad i Finland. Det är fråga om en passiv sensor som känner av radarsignaler som rör sig i atmosfären, utan att själv upptäckas, vilket ger användaren ett informationsövertag. Tidigare system har krävt en container i storlek. Det här får plats i en burk stor som ett tetrapak på tre kilo. I Tammerfors har Saab även en mindre enhet på runt 20 personer som jobbar

Aurora Botnia som är världens mest miljövänliga ropax-fartyg är specialtillverkad för rutten Vasa–Umeå. Här kombineras batteridrift, flytande naturgas och biogas. Dessutom finns möjlighet till eldrift vid ankomst och avgång.

Rauma Marine Constructions

Finskt varvsföretag i världsklass

Rauma Marine Constructions grundades 2014 och har på kort tid vuxit till ett stort finskägt varvsföretag i världsklass med en orderstock på över 1 miljard euro. Bland senare projekt som fått stor uppmärksamhet i både Sverige och Finland är bil- och passagerarfärjan Aurora Botnia, som sommaren 2021 påbörjade trafikeringen av den dagliga rutten mellan Vasa och Umeå.

Rauma Marine Constructions, RMC, må vara ett relativt nytt företag men har samtidigt en väl beprövad historik som bygger på den medeltida kuststaden Raumos långa skeppsbyggnadstraditioner. Stadens första skeppsvarv etablerades redan på 1500-talet medan det moderna skeppsbyggandet med fartyg av stål kom i gång först på 1950-talet. Men det är ingen tvekan om att med grundandet av RMC som finskt maritimt klusterföretag inleddes en helt ny era att möta både globala och inhemska utmaningar inom sjöfarten. – Vår verksamhet bygger på en nätverksmodell, där vi med våra mer än 200 anställda samarbetar med dussintals partnerföretag som tillsammans med oss ansvarar för genomförandet av projekt. Här finns med andra ord en solid bas för fortsatt byggande av fartyg av högsta kvalitet och förädlingsvärde, säger Mika Heiskanen, som tillträdde posten som vd hösten 2022. Han betonar att hörnstenen i den finska sjöfartsnäringsgens konkurrenskraft och framtid är just detta starka samarbete mellan duktiga varv och andra företag i branschen. – Det ger oss de förutsättningar vi behöver för att vara en internationell föregångare inom vår bransch, där vi med vår erfarenhet och kompetens har alla möjligheter att profilera oss i framtiden, betonar Mika Heiskanen. Varvet i Raumo har med en rad uppmärksammade projekt förtjänat sin position som ett ledande varv för design och konstruktion av olika typer av fartyg. Framför allt bil- och passagerarfärjor, isbrytare för polarområden och inhemska istäckta vatten, samt örlogsfartyg för den finska Marinen. – Vi representerar en världsledande expertis inom teknik för just dessa segment. Det vill säga områden som stöds av ett fungerande leverantörsnätverk, kunnandet och konkurrenskraften inom den finländska marinindustrin. Mika Heiskanen påpekar det faktum att flera av de stora operatörerna av bil- och passagerarfärjor samt isbrytare seglar på kölar som byggts i Raumo. Deras återkommande upphandlingar för nästa generations färja eller specialfartyg är därför något som verkligen talar för RMC:s fortsatta framgångsresa. Det handlar om naturliga steg som säkerställer fortsatt innovation och utveckling, hållbarhet och energieffektivitet med stort fokus på miljö och klimat. Här är bil- och passagerarfärjan Aurora Botnia, världens mest miljövänliga ropax-fartyg ett utmärkt exempel, menar Mika Heiskanen. Det är inte bara det första specialtillverkade fartyget för rutten Vasa – Umeå. Färjan är dessutom och framför

allt utrustad med den senaste tillgängliga miljötekniken som finns på marknaden. Här kombineras batteridrift, flytande naturgas och biogas. Dessutom finns möjlighet till eldrift vid ankomst och avgång. Som flytande laboratorium är Aurora Botnia dessutom en viktig del i det regionala utvecklingsarbetet mellan Österbotten och Västerbotten. Målsättningen är att fartyget ska bidra till nya innovativa lösningar som hjälper marinindustrin att möta framtida miljökrav. Det är ingen tvekan om att det fleråriga projektet värt 120 miljoner, med en sysselsättningseffekt på cirka 800 årsverken, har varit oerhört betydande för RMC:s fortsatta utveckling och tillväxt.

Nyligen slutfördes arbetet med Tallinks nya bil- och passagerarfärja, MyStar, som nu trafikerar rutten Helsingfors – Tallinn. Parallellt pågår konstruktionsarbetet av två snabba RoPax-fartyg beställda till Tasmanien. Dessutom byggs just nu fyra nya korvetter till finska försvaret. – Våra professionella medarbetare har tillsammans med vårt nätverk av partners förmågan att designa, bygga och implementera de mest moderna och miljövänliga fartyg som finns på marknaden och som därmed ger våra kunder ett verkligt mervärde, säger Mika Heiskanen. RMC är för övrigt det enda helt inhemskt ägda varvsföretaget i sin storleksklass, vilket möjliggör att beslut och sysselsättning kan stanna i Finland.

Nyligen slutfördes arbetet med Tallinks nya bil- och passagerarfärja, MyStar, som nu trafikerar rutten Helsingfors – Tallinn.

Fakta RMC

Är ett finskägt varvsföretag med säte i Raumo, specialiserat på utveckling, konstruktion och underhåll av isbrytare, bil- och passagerarfärjor, samt fartyg för Försvarsmakten och landets myndigheter. Bolaget har en hög kompetensnivå inom arktisk skeppsbyggnad, vilket är mycket centralt för den finska marinindustrins expertis och konkurrenskraft.

www.rmcfinland.fi

INNOVATION & HÅLLBARHET

FISKARS GROUP ÄR MYCKET MER ÄN SAXAR OCH YXOR

Nathalie Ahlström är vd för Finlands äldsta börsbolag Fiskars Group som är ett av de ledande consumer brand-företagen i Norden. Fiskars Group har tagit stora kliv för att skära ner på utsläppen och Ahlström säger att de nordiska företagen har allt att vinna på ett ökat samarbete för att hantera den gröna omställningen.

TEXT: PATRIK LINDFORS FOTO: KARL VILHJÄLMSSON

Finländska varumärket Fiskars är välkänt för sina saxar, köksredskap och trädgårdsverktyg. I Fiskarskoncernen ingår förutom Fiskars varumärkena Iittala, Royal Copenhagen, Gerber och Wedgwood. I varumärkesportföljen ingår även Arabia-produkterna med mumintema samt svenska Rörstrand och Höganäs Keramik.

Fiskars Group har valt att marknadsföra produkterna inom koncernen under sina egna varumärken, utan att betona anknytningen till Fiskars Group. Alla varumärken har en egen hemmamarknad, historia och relation till kunderna.

– Vi låter de lokala varumärkena växa och utvecklas med respekt för deras lokala ursprung. Från koncernen kan vi bidra med synergier och information som samlas in av övriga enheter i Fiskars Group. Det kan till exempel handla om hur produkterna ställs fram i butikerna och marknadsförs i olika kanaler, säger vd Nathalie Ahlström.

Fiskars Groups produkter säljs i dag i cirka hundra länder. Försäljningsmässigt är de största marknaderna USA, Kina, Tyskland, Sverige, Finland och Danmark. Finland står för cirka 10 procent av försäljningen. Fiskars Group har 45 affärer i Finland och Sverige samt omkring 350 globalt. Snabbast är tillväxten på nätet och företaget fokuserar speciellt på de två strategiskt viktigaste marknaderna, USA och Kina.

– Vår försäljning på nätet ökade med 30 procent under sista kvartalet

2022, trots en hög inflation och sämre förtröende bland konsumenterna. Det visar att våra varumärken är mycket starka, säger Ahlström och tillägger att tillväxten var särdeles stark inom koncernens premiumprodukter.

Nathalie Ahlström har sedan hon tillträdde som vd 2020 arbetat för att driva upp tempot inom Fiskars Group, som grundades 1649 och är ett av Finlands äldsta företag. En viktig del av den processen är att systematiskt samla respons från kunderna och infomation om kundernas köpbe- teende och övriga mätbara faktorer.

Genom att ta över en större del av försäljning- en via näthandel och egna butiker kan Fiskars Group dels höja sina egna marginaler och dels samla in mer data om marknaden och försälj- ningen. Det skapar enligt Ahlström en positiv spiral där bolagets lönsamhet stärks och möj- ligheterna att tillgodose kundernas önske- mål förbättras.

Nathalie Ahlström bodde länge utomlands och överraskades då av hur lite de fin- ländska företagen samarbetade med varandra. Som vd för Fiskars Group betonar hon att samarbete med övriga

bolag är en viktig del av företags strategi. Ahlström besöker ofta Sverige och tar gärna vara på möjligheterna till samarbete med övriga företag i Norden.

– I övriga världen ses vi alla som nordiska företag. Vi har allt att

– I övriga världen ses vi alla som nordiska företag. Vi har allt att vinna på att samarbete, säger Fiskars vd Nathalie Ahlström.

vinna på att föra en dialog och samarbeta med varandra, framför allt för att hantera den gröna omställningen. Samarbetet underlättas av att vi har en gemensam värdegrund i de nordiska län- derna, säger hon.

I början av maj 2022 fick Nathalie Ahlström ett telefonsamtal från den finländska ståltillverkaren Outokumpus vd Heikki Malinen. Han frågade om Fiskars Group vill tillverka produkter av Outo- kumpus nya rostfria stål med minimerade ut- släpp. Fyra månader senare fanns Fiskars första stekpanna av detta hållbara stål i butikshyllorna. Koldioxidavtrycket för detta stål är 92 procent mindre än i genomsnitt globalt.

För Fiskars Group är innovation och hållbarhet grundläggande förutsättningar för en kontinuer- lig utveckling och tillväxt på lång sikt. Detsamma gäller för den gröna omställning som redan länge har varit en pågående process inom företaget. Enskilda åtgärder räcker inte – fokus måste enligt Ahlström ligga på att fortloppande utveckla alla verksamheter inom koncernen mot allt starkare hållbarhet.

– Det vi gör för att minska utsläppen inom alla delar av verksamheten är en förutsättning för att vi ska kunna behålla våra kunders förtroende. Det är i sin tur en förutsättning för Fiskars Groups överlevnad, säger Ahlström.

Som exempel nämner Nathalie Ahlström Iittalas glasfabrik i Finland som byter ut gas mot el som energikälla i ugnar som används vid tillverkningen av glasprodukter. Fabrikens koldioxidutsläpp kom- mer att minska med drygt 75 procent före utgång- en av 2026 vilket i sin tur kommer att minska hela koncernens utsläpp (Scope 1) med en fjärdedel.

Den cirkulära ekonomin är också viktig för Fiskars Group och bolaget kommer att gå över till åter- vunnen plast i tillverkningen av en stor del av de orangefärgade saxar som Fiskars är känt för. På koncernnivå är målsättningen att 50 procent av omsättningen ska komma från cirkulära produk- ter och tjänster år 2030. ■

Ett hållbart och modernt sätt att leva

Metso Outotec är en global föregångare inom hållbar teknik, kompletta lösningar och tjänster för ballastproduktion, mineralbearbetning och metallförädling. Genom vår expertis inom produkter och bearbetning kan vi öka kundernas energi- och vattneffektivitet, öka deras produktivitet och minska miljömässiga risker.

Vi är en partner för positiv förändring.

mogroup.com

Åtagande för
resan mot
1,5 °C
med Science Based Targets.

Metso:Outotec

TRANSFORMATION

Unikt finsk-svenskt nätverk med fokus på AI och digitalisering

Att på bästa sätt hitta gemensamma lösningar på de möjligheter som AI och digitalisering erbjuder, bland annat via de bästa startupbolagen i världen, det är vad Combient handlar om. Ett nätverkssamarbete mellan ledande storbolag i Finland och Sverige med målet att tillsammans bygga kunskap och skapa attraktionskraft för att fortsatt kunna ligga i internationell framkant.

TEXT: PER-ÅKE HULTBERG
FOTO: STEFAN TELL

O rdet unikt används numera flitigt i alla möjliga sammanhang, inte minst inom näringslivet. När det gäller Combient är det högst sannolikt att det stämmer.

– Mig veterligt finns det inget liknande koncept i hela världen, säger Combients vd Mats Agervi. Det vill säga en bransch-överskridande plattform där teknikdrivna industriföretag samverkar genom att dela erfarenheter och kompetens kring digital transformation, innovationer och arbets-sätt, där man skapar saker tillsammans utan att konkurrera och där man vågar lita på varandra.

– Det är inte vad man traditionellt gör inom näringslivet, tvärtom. Det är det som gör oss så unika, menar Mats Agervi.

Nätverket som började byggas 2015 består i dag av 35 bolag, med över 800 000 anställda runt om i världen. Många av dem ingår i välkända svenska och finska familjesfärer som Wallenberg, Ax:son Johnson och Herlin. Tillsammans omsätter de 190 miljarder euro.

Bakgrunden till initiativet var utmaningen som Mats Agervi och Marcus Wallenberg funderade över: "Alla pratar om digital transformation, men hur får vi det egentligen att hända?"

– Världen i dag är osäker och föränderlig. Det har kanske aldrig varit så skakigt som just nu, vilket bland annat skapar osäkerhet inom näringslivet med bland annat bristande leveranskedjor och brist på komponenter. Samtidigt pågår en enorm förändringshastighet där det i den globala konkurrensen gäller att vara oerhört snabb till förnyelse och förändring.

Inte minst inom digitalisering och AI, vilket kan vara svårt för stora globala företag. Här tror vi på att hjälpa varandra och kan nu konstatera att det verkligen fungerar i praktiken, poängterar Mats Agervi.

Det gäller att vara världsbäst för att lyckas på den globala marknaden. Det är nog de flesta överens om. De olika företagen inom nätverket har också var för sig spetskompetens inom många olika områden. Men ingen kan vara bäst på allt och har heller inte resurser att satsa på alla

AXPLOCK AV MEDVERKANDE FÖRETAG:

I Sverige bland annat Electrolux, SEB, Ericsson, Atlas Copco och Saab. Och i Finland KONE, Konecranes, Fazer, Fortum, Wärtsilä samt det finsk-svenska Stora Enso.

Nätverket som började byggas 2015 består i dag av 35 bolag, med över 800 000 anställda runt om i världen.

ling, tillverkning, kundkontakt till administration, HR, juridik, säkerhet och så vidare. I dag krävs både små och stora utbildningar, hur har andra gjort? I stället för att ta hjälp av olika management-företag kan erfarenheter och upplägg hittas inom nätverket på olika nivåer.

Det kan vara ledningsgrupper med vd:ar och styrelseordföranden som kommer samman för att dryfta företagsövergripande policyfrågor. Även specialister inom olika områden möts i diverse projekt och forum, föreläsningar, konferenser och vidareutbildningar, både fysiskt och on-line för att tillsammans diskutera och planera vägen framåt. Ofta med stöd av något av Combients egna "specialstyrkor", till exempel gruppen av handplockade AI-expert, 17 olika nationaliteter.

– Vi har också inom bolaget byggt upp egen kompetens inom en rad andra viktiga framtidsområden där det gäller att utveckla spets teknologier för att hänga med i utvecklingen, säger Mats Agervi.

Mycket är kopplat till den gröna omställningen, bland annat kring cirkulär ekonomi, energieffektivitet, optimerade leveranskedjor och innovationer kring nya material och byggmetoder, för att inte tala om självkörande fordon.

Till nätverkets förfogande står dessut-

– Att nätverka är ett smart och effektivt arbetssätt att säkra framtiden, att fortsätta vara starka. Det är klart bättre än att vara själv och samtidigt oerhört mycket roligare och spännande, säger Combients vd Mats Agervi.

områden samtidigt, påpekar Mats Agervi.

– Varför då inte dela med sig? Att i projekt tillsammans med andra bygga förmågor och kompetens inom de tekniskmässigt mest vitala och intressanta områdena. Att tillsammans lösa problem som man inte klarar själv.

Stort fokus ligger på att utveckla AI- och datadrivna arbetssätt brett inom näringslivet. Det handlar om att våga förändra hela kulturen, alla områden i företaget, inte bara kring innovationer och nya teknikk-lösningar. Allt berörs, från produktutveck-

KASKÖ

Finlands minsta stad erbjuder utmärkta möjligheter för industrin

Kaskö och dess omgivning har utvecklats till ett viktigt centrum för skogsbruket och träförädlingsindustrin. Detta beror på tillgången till trä, en råvara som finns i närheten. Dessutom finns det en stark expertis både när det gäller träförädling och tillverkning av de maskiner som industrin behöver. Utmärkta logistikförbindelser, såsom den moderna hamnen i Kaskö, järnvägslinjen Seinäjoki-Kaskö och den närliggande riksväg 8 och stamväg 67, utgör grunden för bildandet av ett företags-nätverk i området.

Industritomter finns tillgängliga i Kaskö, nära järnvägen och Kaskös hamn.

Tel. +358 44 712 3060 | info@kaskinen.fi | www.kaskinen.fi

” Kaskö hamn också perfekt lämpad för vindkrafts-industrin!

PORT OF KASKINEN
Quick access to the high seas

WWW.PORTOFKASKINEN.FI

Kaskö Hamn är belägen i Botniska viken på Finlands västkust. Hamnen är en av de viktigaste hamnarna för export av cellulosa och sågade trävaror. Hamnen hanterar också bulkvaror och kemikalier. Idag specialiserar hamnen sig även på projektklast och förbereder sig för storenhet- och containertrafik. Kaskö hamn hanterar över 1,2 miljoner ton gods per år.

Unika samarbeten över landsgränsen

"Vi ser redan Umeå–Vasa som en gemensam arbetsmarknadsregion"

Foto: Fredrik Larsson

Det som förenar Österbotten med Västerbotten och de båda städerna Umeå och Vasa har under de senaste åren krönts med ett flertal samarbeten inom en rad områden. Målet är att tillsammans som en region skapa ökad livskvalitet för invånarna på båda sidor om Kvarken och samtidigt locka människor att flytta hit.

Samarbetet med Vasa är ett självklart sätt för oss i Umeå kommun att hitta nya möjligheter att utveckla vår region över Kvarken. Tillsammans blir vi starkare och det gynnar såväl Umeå som Västerbotten, säger Margaretha Alfredsson, Stadsdirektör Umeå kommun.

Avståndet mellan Umeå och Vasa, de två största städerna i Kvarken-regionen, är bara 80 kilometer. Här har färjetrafik bedrivits sedan 1940-talet. Hotet om att den skulle upphöra blev för tio år sedan startskottet till flera unika samarbeten mellan de båda städerna.

Umeå och Vasa har en historisk koppling som varandras närmaste stad, dessutom vänort sedan 1949. Att språket är samma är naturligtvis en bra utgångspunkt. Här finns familjeband sedan generationer tillbaka men också viktiga samarbeten inom näringslivet.

– Bara det faktum att vi har tillhört samma land i 700 år borde vara till-

räcklig förklaring varför samarbeten mellan våra städer och regioner fungerar så självklart och naturligt, säger Hans Lindberg, (S) kommunalråd i Umeå.

Det viktiga samarbetet uppmärksammades stort sommaren 2021 då en av världens mest miljövänliga och effektiva bil- och passagerarfärjor sjösattes, vilket lade grunden för en stabil, förbindelse över Kvarken. Resultatet blev omgående en kraftig ökning av både passagerare och gods. I synnerhet godssidan har haft en mycket positiv utveckling.

Att två städer i två olika länder tar fram en gemensam färja och dessutom tar långsiktigt ansvar för den fortsatta driften i ett gemensamt rederi är helt unikt. Även att hamnverksamheterna Umeå och Vasa sedan 2015 samordnas i det gemensamägda bolaget Kvarken Ports.

Det är ett konkret exempel på Umeå och Vasas gemensamma ambition att förstärka samverkan i en än mer sammanhållen region. Men samarbetet stannar inte där. Just nu pågår arbetet att ta fram en gemensam utvecklingsstrategi med fokus på strategiska framtidsfrågor kring näringsliv, stadsmiljöer och upplevelser. Beslut tas efter sommaren.

Allt siktar mot att skapa en gränslös, hållbar och attraktiv region, en livsmiljö som lockar och attraherar människor att här i Västerbotten-Österbotten skapa sig en framtid.

– Vi har byggt upp ett förtroendekapital med personliga kontakter över gränsen i decennier, säger Hans Lindberg, (S), kommunalråd i Umeå.

– Tillsammans blir vi starkare och det gynnar såväl Umeå som Västerbotten, säger Margaretha Alfredsson, Stadsdirektör Umeå kommun.

– Vi ser oss redan i dag som en gemensam arbetsmarknadsregion i östvästlig riktning. Något som också EU uppmärksammat, genom att ha utsett Kvarkensamarbetet som Nordens första EGTS-område, vilket kan beskrivas som en gruppering inom EU som ska främja samarbete över nationsgränserna, förklarar Hans Lindberg.

Här finns nu med andra ord alla möjligheter att marknadsföra Kvarkenregionen som en attraktiv, hållbar och spännande europeisk region.

Mycket handlar om ett verkligt mellanfolkligt samarbete, påpekar Margaretha Alfredsson.

– Vi ser över möjligheterna att samverka inom en rad områden där vi blir starka tillsammans, allt från avancerad sjukvård och utbildning till kultur, fritid och turism.

Det inkluderar alltså i princip alla områden som är viktiga för en livskraftig och växande region. Dit hör om sagt ett livaktigt näringsliv, inte minst det redan i dag starka och växande klustret inom energisektorn och den gröna industrin.

– Att vi lyckats så bra hittills beror helt enkelt på att vi tillsammans byggt upp ett förtroendekapital med personliga kontakter över gränsen under många decennier. Det är därför det fungerar, vi lutar på varandra. Att vi dessutom på båda sidor av Kvarken har en utpräglad företagaranda och innovationskraft, är naturligtvis ett stort plus, avslutar Hans Lindberg.

**UMEÅ
KOMMUN**

www.umea.se

Vi är en del av
**northern
access**

BÄST PÅ BRA FLYT.

Kvarken Ports erbjuder logistik tjänster i noderna där sjöfart, järnväg och vägar möts. Vi driver och utvecklar hamnarna i Umeå och Vasa med sikte på att vara det bästa alternativet när det handlar om effektiva transporter längs de globala handels- och transportvägar som går över Kvarken.

Vi möter en bredd av behov och branscher. Var och en med sina specifika behov och förutsättningar. Vi tror att mångfald gör oss bättre.

kvarkenports.com

Kvarken Ports
Seamless flow

Behovet av kärnkraft har aldrig varit ifrågasatt i Finland

Efter att kärnkraft varit mer eller mindre bannlyst i den svenska of-fentliga debatten i årtionden har det kraftigt ökande behovet av el, nu förstärkt av rådande energikris, gjort att diskussionen om behovet av nya anläggningar åter tagit plats på den politiska agendan.

TEXT: PER-ÅKE HULTBERG

Finland är situationen avsevärt annorlunda. Där har behovet av kärnkraft aldrig varit ifrågasatt och det handlar i grunden om avgörande industriella skillnader mellan våra länder. Det menar Peter Lund som är professor i teknisk fysik vid Aalto-universitetet i Helsingfors.

– Vi är mycket mer beroende av den tunga tillverkningsindustrin än Sverige, som har en starkare högteknologisk industri och framför allt en betydligt större service- och tjänstesektor.

Det innebär att energin spelar en mycket stor roll för Finlands industriella bas. Faktum är att hälften av elproduktionen går till industrin.

– Det här energiberoendet började redan efter andra världskriget. Sedan dess har industrin i praktiken haft sista ordet i energifrågan. Och det är inte så konstigt eftersom mycket av vår ekonomi, vår välfärd och välmående är beroende av den tunga industrin, säger Peter Lund.

Det har gjort att kärnkraft inte varit i närheten av att vara lika politiskt brännande som i Sverige och har inte heller varit avgörande för regeringsfrågan. Sedan 80-talet har alla regeringar varit positivt inställda till kärnkraft.

Sedan dess har det dessutom planerats för ett femte kärnkraftverk, som kompletterar till de fyra anläggningar som togs i bruk under slutet av 70-talet och början av 80-talet. Trots en i grunden positiv inställ-

Sedan 80-talet har alla regeringar varit positivt inställda till kärnkraft. Det säger Peter Lund som är professor i teknisk fysik vid Aalto-universitetet i Helsingfors.

ning drog processen ut på tiden. Efter långdragna diskussioner togs år 2002 äntligen beslut om att bygga.

Enligt planerna skulle det ha varit färdigt och i drift redan 2009. Men den tysk-franska leverantören har haft stora tekniska problem med skenande tredubblade kostnader. Först nu, 14 år senare pågår testkörning med förhoppning om fullskalig drift senare i år.

Anläggningen, Olkiluoto 3, som beskrivs som tredje generationens reaktor kommer att producera tillräckligt för att täcka omkring 15 procent av Finland totala elkonsument. Reaktorn är med en elektrisk nettoeffekt på 1 600 MW Europas överlägsta största.

– Tanken var att storleken skulle ge ekonomiska fördelar. Men det har blivit precis tvärtom och mycket mer komplice-

rat. Men trots alla problem och förseningar har inte opinionen påverkats, konstaterar Peter Lund.

Beslut om en sjätte ryskproducerad reaktor togs för övrigt 2010. Bygget kom i gång men nu med den politiska situationen i Ryssland och framför allt Ukrainakriget har det av politiska skäl blåsts av.

Nu mitt i energikrisen, med ett skenande elbehov har arbets- och näringsministeriet visat grönt ljus att låta två av de befintliga sovjetiska kärnkraftverken få förlängd drifttid i ytterligare 20 år, fram till 2050. Enligt de ursprungliga planerna skulle de avvecklas senast 2027–2030.

En i Sverige lika het potatis som själva kärnkraften är slutförvaringen av det radioaktiva kärnbränslet. Här har Finland valt Sveriges koncept med lagring 480 meter ner i berggrum. Med den skillnaden att riksdag och regeringen tagit beslut om förvaringen.

Med andra ord, medan svenskar diskuterar, agerar Finland. Det har visserligen framförts frågetecken om 480 meter verkligen är tillräckligt för att klara en kommande istid. För att vara helt säkert hävdar geologer att 800 meter vore det optimala.

Hur som helst, bygget av det finska berggrummet börjar nu bli färdigt men kommer inte att tas i bruk förrän det är dags att avveckla de kärnkraftverk som fått förlängd livstid. Så det kommer alltså att dröja några decennier.

– Men inte heller det har gett upphov till någon debatt. Här finns en stor kulturell skillnad mellan Sverige och Finland. Vi ifrågasätter inte riksdagens beslut. Här kritiserar man inte polisen, armén eller politiker, som man gör i Sverige. Det är tre oberörbara områden. Här finns en tydlig kulturell skillnad mellan våra länder. Energifrågan är som sagt helt vital för oss i Finland. Vi har helt enkelt kanske inte råd att diskutera som man gör i Sverige, konstaterar Peter Lund. ■

Starkt växande finsk biltillverkning

Vad har bilmodellerna Saab 99, Porsche Boxster och Mercedes A-klass gemensamt? Jo, alla tre har delvis producerats i Finland.

Att det har funnits biltillverkning i Finland i över 50 år är säkert en nyhet för de flesta svenskar. Och det är heller ingen liten produktion. Från att ha varit ett nischbolag har Valmet Automotive i Nystad på finska västkusten på senare år utvecklats till en volymproducent av ett flertal bilmodeller.

Till dags dato har Valmet Automotive producerat över 1,8 miljoner bilar, varav 600 000 av märket Saab. Det var så det började 1968–69 i ett delägt bolag, Saab-Valmet. Först ut var Saab 96 med fokus på den fin-

ska marknaden. Efter att Saab 1992 klev av det samägda bolaget fortsatte ändå ett samarbete fram till 2003.

Efter det har Valmet fortsatt med kontraktstillverkning av en rad olika varumärken, bland andra Porsche, General Motors, Opel, Mercedes Benz och omskrivna lyxhybriden Fisker Karma.

Under de senaste åren har bolaget haft en stark tillväxt, nu med en satsning på elbilar, inklusive batteritillverkning. I fråga om elbilar var Valmet Automotive tidigt ute, redan för 15 år sedan, med norska Think City och golfelbilen Garia. Det fortsatte sedan via nämnda Fisker Karma till nya hybridmodeller av Mercedes-Benz.

Under förra året fortsatte elbil-resan då Valmet slöt avtal om att bygga 257 000 elbilar för Sono Motors under sju års tid. Modellen Sion utnyttjar solenergi med hjälp av solpaneler integrerade i karossen. I år inleds produktionen. Valmet har dessutom börjat bygga den holländska elbilen Lightyear One, som bygger på samma princip med solpaneler som Sono Sion.

Sommaren 2022 skrevs dessutom avtal med Mercedes-Benz Group om att i slutet av 2023 börja tillverka sportbilar av modellen Mercedes-AMG GT.

Valmet Automotive tillverkar även diverse bildelar, bland annat takkonstruktioner för Lamborghini, Bentley, BMW med

Foto: Valmet Automotive

Under de senaste åren har Valmet Automotive haft en stark tillväxt, nu med en satsning på elbilar, inklusive batteritillverkning.

flera. Bolaget har nu även en omfattande batteritillverkning med två batterifabriker i Finland, i Nystad och Salo, samt en tredje i Kirchartd, Tyskland. ■

Mercy Ships Race onsdag 31 maj 2023

När? Onsdag 31 maj 2023 kl. 17

Var? Start och mål vid Alandica kultur & kongress, Mariehamn

Hur långt? Spring eller gå 5 eller 10 km

Avgift? Anmälningavgiften 50€ går oavkortat till Mercy Ships

Kan du inte närvara i Mariehamn? Det går bra att delta var du än befinner dig och ge ett frivilligt bidrag till Mercy Ships.

Mera information om Sjöfartens Dag och Mercy Ships Race på

www.sjofart.ax

Häng med du också!
Spring/gå och hjälp Mercy Ships hjälpa!

Sjöfartens Dag torsdag 1 juni 2023

Sjöfartens Dag
MARITIME DAY

MEETING POINT MARIEHAMN | Information & registrering: www.sjofart.ax

Arrangör

Ålands sjöfart

I samarbete med

ÄR DU REDO FÖR EN NY BÅTSÄSONG?

För många båtlivsälskare är båtmässan i mars starten på en ny säsong på sjön. En båt är en värdefull investering och därför är det också viktigt att ha rätt försäkring för båten man äger. När man ska försäkra en båt finns det mycket att tänka på. Här hittar du ett heltäckande informationspaket som gör det enklare att välja försäkring.

BÅTFÖRSÄKRING: SKA BÅTEN FÖRSÄKRAS OCH HUR SKA MAN JÄMFÖRA BÅTFÖRSÄKRINGAR?

Heikki Karlsson är en erfaren båtförare, ägare av en segelbåt och en motorbåt och proffs på båtförsäkringar. Som chef för båtförsäkringen på Alandia är båtlivet inte bara en hobby, utan också ett jobb för honom. Karlsson, som har varit ute på havet i hela sitt liv, åkte båt för första gången till Åland i sin morfars träbåt vid 14 års ålder. Men inte heller han har undgått skador.

– En gång i tiden körde jag båten riktigt ordentligt på grund. Som tur var fanns det en försäkring.

Är båtförsäkring obligatoriskt? Vilken båt bör du försäkra?

Det är inte obligatoriskt att försäkra båten. Det är dock bra att försäkra alla båtar.

– Man försäkrar ju till och med cyklar, trots de ofta är betydligt billigare att köpa än en båt, säger Heikki Karlsson.

Motor- och segelbåtar är de vanligaste vattenburna fordonen som försäkras. Och det är definitivt värt att försäkra dem. En bra tumregel är att om båten kräver registrering så bör man också skaffa en ordentlig båtförsäkring.

Heikki Karlsson är erfaren båtförare och kan båtförsäkringar.

– Alla båtar omfattas inte av hemförsäkringen. Små båtar kan ingå i hemförsäkringen, säger Karlsson.

Varför båtförsäkring?

En båt är en värdefull investering som det ofta är mycket pengar bundna i. Det är alltid klokt att skydda sina tillgångar.

– Det kan också finnas extern finansiering och pengar som är bundna i båten, vilket innebär att finansören kräver en båtförsäkring, påminner Heikki Karlsson.

Att reparera en båt kan vara oerhört värdefullt. Det kan också många gånger vara så svårt att man inte klarar av att göra reparationen på egen hand. Då kan en professionell reparationstjänst vara till hjälp.

– Det handlar inte ens alltid om vem som betalar, utan om att få båten fixad. Alandia är ett försäkringsbolag inriktat på båtförsäkringar, med bra nätverk, kontakter och kunskap som hjälper en till rätt ställe, säger Karlsson.

Vad kostar en båtförsäkring?

Vad båtförsäkringen kostar påverkas mest av båtens försäkringsbelopp, det vill säga det belopp som båten försäkras för. Båtens försäkringsbelopp utgör grunden för hela båtförsäkringen och beror på båtens marknadsvärde. Försäkringsbeloppet påverkas bland annat av båtens ålder. Det är bra att följa upp marknadsvärdet och vid behov uppdatera båtens försäkringsbelopp i den egna båtförsäkringen. Det kan också påverka storleken på försäkringspremien.

– Vi känner till marknadsvärdet på den nya båten när vi köper den, men vad blir värdet om ett år? Man kan till exempel ta reda på det på webbplatsen blocket.se, där man kan se vilka priser som begärs för begagnade båtar, tipsar Heikki Karlsson.

Tävla och vinn biljetter till båtmässan Allt för sjön!

Vi lottar ut 10 stycken biljetter till båtmässan Allt för sjön i Stockholm.

ALANDIA.SE/BILJETT

Hur väljer jag båtförsäkring?

När du har fått en offert på en båtförsäkring ska försäkringsbolaget ge dig en sammanfattning av försäkringen. De olika bolagens försäkringsguider ska vara jämförbara med varandra. Texterna är standardiserade och gör att du kan bilda dig en uppfattning om försäkringserbjudandet, dess villkor, pris, väsentliga begränsningar och vad som täcks av försäkringen.

– Att läsa detta dokument är ett minimum om man vill göra ett bra val av försäkring, säger Heikki Karlsson.

Lär dig villkoren för båtförsäkringen lite bättre på en gång, det är värt det. Jämför mer än bara priset, för det är innehållet som är avgörande. Många går noggrant igenom hemförsäkringen och det är också värt att göra det när man ska välja båtförsäkring. En båtförsäkring påminner på många sätt om en hemförsäkring. Tala med försäkringsbolagets kundservice om du inte förstår villkoren.

– En båt kan vara nästan en lika stor investering som ett hem eller ett fritidshus. Det är nödvändigt att noggrant sätta sig in i försäkringen. Innehållet avgör även om kostnaden för och självrisker i båtförsäkringen snabbt och enkelt kan jämföras, säger Heikki Karlsson.

Om det handlar om en lite mer specifik båt är det bra att undersöka och noga överväga vad försäkringen täcker. Skillnaderna mellan olika försäkringar kan vara stora, inte bara i kostnad utan även när det gäller villkoren.

– Får man ersättning för stormar, mast, segel och specialföremål på båten? Fundera över ditt personliga försäkringsbehov: vad behöver du, vad klarar du av? Undersök skillnaden mellan olika försäkringar. Båtförsäkringarna på Alandia täcker också i stor utsträckning båtens lösöre såsom verktyg, navigeringsutrustning, båtkläder och båttillbehör, berättar Karlsson.

Vad är en bra båtförsäkring?

När du försäkrar båten bör du noggrant läsa igenom båtförsäkrings villkor och vad försäkringen täcker. Dina egna behov är förstas det viktigaste.

Ansvarsförsäkringen är dock något som man inte bör kompromissa med när man försäkrar båten.

– Ansvarsförsäkringen täcker om man exempelvis blir ersättningsskyldig i hamnen. Det blir lätt stora skador även om den egna båten är liten. I synnerhet när du lånar en väns båt bör du alltid komma ihåg att kontrollera med båtägaren att båten har en giltig ansvarsförsäkring, påminner Karlsson.

Ansvarsförsäkringen ingår i Alandias alla båtförsäkringar.

En bra och rationell båtförsäkring gäller året runt. Det finns också risker vid vinterförvaring, dockning och transporter. Det lönar sig att kontrollera försäkringsvillkoren för att se om försäkringen endast gäller fram till ett visst datum när båten är i vattnet. Om man själv har ett behov av skydd längre in på hösten måste man vara noggrann.

– På Alandia gäller försäkringen året runt, både i vattnet och på land, avslutar Heikki Karlsson. ■

Ett friare liv väntar dig i Mariehamn

Vill du flytta närmare havet och naturen, utan att gå miste om karriären? Här kan du kombinera ett stimulerande arbete med lugn och trygghet.

Efter 26 år i storstadsmiljö ville Evelina Grandell Rosenlund flytta närmare naturen. Det var inte en slump att valet föll på Mariehamn och Åland.

– För mig, som har växt upp i östra Finland, har naturen alltid haft stor betydelse, konstaterar Evelina.

"I Mariehamn är allt tryggt och nära, jag har knappt 15 minuters promenad till jobbet!"

Evelina tillbringade flera somrar på Åland som ung vuxen och hon uppskattade det moderna och trygga ö-samhället. Med familj och vänner i både Sverige och Finland började tanken på att bosätta sig mitt emellan ta form. En flygresan till Åbo eller Stockholm tar bara 30 minuter och den kortaste båtturen till Sverige tar bara 2 timmar.

– Jag började prenumerera på nyheter från Åland Livings webbplats. Där finns verkligen matnyttig information för den som är intresserad av att flytta till Åland, berättar Evelina.

Möjligheter till utveckling

Efter några månader dök plötsligt annonsen om drömjobbet upp. Mariehamns stad sökte en chef till äldreomsorgen. Med många års erfarenhet av chefsjobb vid äldreomsorgen i Enskede-Årsta-Vantör i Stockholm kände Evelina att uppdraget passade perfekt. I juni 2021 gick flyttlasset till Mariehamn.

– Att få göra nytta för samhället och mina medmänniskor har alltid varit viktigt för mig. Här, i det lilla

samhället, känns det om möjligt ännu viktigare att bidra till utvecklingen, fortsätter Evelina.

Hela stadens organisation står inför en stor digital transformering. Evelina ser många utvecklingsmöjligheter, bland annat genom att öka användningen av välfärds-teknik. Äldreomsorgen har därför redan flera stora och spännande projekt på gång.

Anställd eller företagare?

Möjligheten att få jobb redan före flytt är stor. Mariehamns stad rekryterar kontinuerligt, näringslivet är dynamiskt och arbetsmarknaden stark. Här drivs allt från stora multinationella företag till små familjeföretag; från högteknologiska företag till tjänsteföretag. Många av dem verkar internationellt. Flera som flyttat till Mariehamn har valt att ta med sig sitt företag och verkar härifrån nu.

Hitta hem

I Mariehamn pågår ett expansivt bostadsbyggande. Vill du bygga ett eget hem finns lediga bostadstomter med både centrum och

natur som närmaste grannar. Dessutom finns flera bolag och privata fastighetsägare som säljer och hyr ut lägenheter i Mariehamn.

Ett paradys för barnfamiljer

För Evelina har det varit lätt att slå ner bopållarna i Mariehamn. Efter en tid i lägenhet köpte hon ett hus nära vattnet, med en knappt 15 minuters promenad till jobbet.

– Jag kan verkligen rekommendera Mariehamn, i synnerhet för barnfamiljer, säger Evelina. Grundskolorna här är bra och med korta avstånd mellan hem, skola, arbete och fritidsaktiviteter blir vardags-pusslet enklare!

MER INFORMATION

www.mariehamn.ax/flyttahit

www.mariehamn.ax/jobb

www.alandliving.ax

www.visitaland.com

MARIEHAMNS
STAD

Åland – en ö att mötas på

Vi på ÅCB ger dig stöd i processen att ordna lyckade och inspirerande möten och konferenser på Åland.

Åland är en perfekt plats för möten och konferenser med sitt läge mellan Stockholm och Helsingfors. I centrala Mariehamn finns Alandica Kultur och Kongress och bara ett stenkast därifrån finns över 500 hotellrum. Åland erbjuder en stor variation av möteslokaler – allt från museer till

ladugårdar. Du kan också boka en egen ö eller platser på någon modern anläggning. Korta avstånd ger korta transportvägar, även när du väljer att bo utanför Mariehamn.

Upplevelser och ny laganda

Knyt band och skapa sammanhållning i den friska havsluften. Ålands natur inbjuder till utomhusaktiviteter som golf, vandring, fiske, cykling eller paddling – allt enligt humör och säsong. Föredrar ni att vara inomhus är spa med egen relaxavdelning, virtuellt skidskytte och golfspel samt provsmakning av lokalt producerad öl, cider och andra drycker exempel på alternativ.

Vi hjälper dig kostnadsfritt

I vårt nätverk kan vi ta emot både stora och små grupper. Du kan få hjälp med allt från första kontakt och visningar till heltäckande offerter på konferenser, boende och aktiviteter.

Kontakta ÅCB idag

conventions@visitaland.com
+358 18 24 255

acb.visitaland.com

facebook.com/alandconventionbureau

ÅLAND
CONVENTION
BUREAU

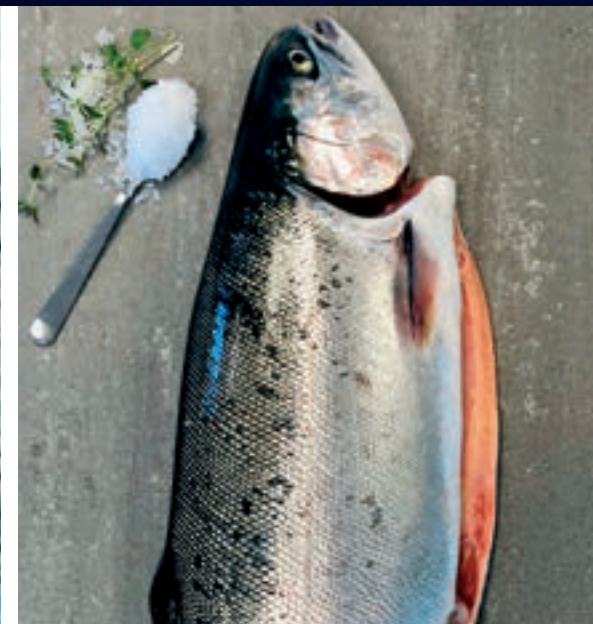
HELA DENNA TIDNING ÄR EN ANNONS FRÅN FINSK-SVENSKA HANDELSKAMMAREN

FISK AV HÖG KVALITET

DEN ÄR FÄRSK

Vi kan leverera fisken till våra kunder samma dag som den tas upp – vi finns nära den finska konsumenten, vilket innebär färsk fisk av hög kvalitet.

DEN ÄR GOD

I vår fisk finns det rikligt av goda omega-3 fettsyror, D- och B12-vitamin. Gott, lätt och snabbt.

WWW.BRANDOLAX.AX

REGNBÅGSFORELL OCH SIK
FRÅN BRÄNDÖ – ÄKTA
SKÄRGÅRDSSMAK FRÅN
ÅLAND

DEN ÄR ANSVARSFULL

Inhemsk odlad regnbågsforell och sik hittas båda på WWF's fiskguides gröna lista – du kan äta dem med gott samvete.

Your Nordic & Global Partner for ready made aluminium casting solutions

- Laihia, HQ & factory
- Loppi, Factory
- Jönköping, Sales
- Lebork, Factory
- Suzhou, Factory
- Chennai, Factory

e-mobility | industry | networks

R&D, protos, tools, AI-casting, machining,
friction stir welding, assembly

Alteams

www.alteams.com

- Ljusskyltar • Fasadskyltar • Dekaler • Fordonstejpning
- Banderoller & flaggor • Digitaltryck • Storformatsprint

PROFFS PÅ SYNLIGHET

Allt inom skyltar, print & profil

CAINBY

Baserade på Åland, levererar internationellt

+358 (0)18 21411 • order@cainby.com • www.cainby.com
Norrbölevägen 1, 22100 Mariehamn, Åland

Njut av lugnet & naturen vid havet
Välkomna till fyrstjärniga

HavsVidden
Åland

BASTUBAD
LOGI
HÄNG PÅ
KLIPPOR
A LA CARTE

KONFERENS
GÄSTHAMN
PROMENADER
LÅNGS
NORRHAVET
BAR

+358 18 49 408 | info@havsvidden.com | www.havsvidden.com
MISSA INTE DE SENASTE NYHETERNA: www.facebook.com/havsvidden

Åland ska bli den ledande gröna hubben i Norden

Två av världens största havsbaserade vindkraftparker, Noatun Nord och Noatun Syd, planeras att byggas på vardera sidan om Åland. Samtidigt pågår en förstudie för projektet "Mega Grön Hamn", som handlar om storskalig produktion av vätgas och e-bränsleproduktion vid Långnäs hamn, en grön nod med koppling till de båda vindkraftsprojekten.

Ålands landskapsregering har som målsättning att göra Åland till ett naturligt centrum för förnybar energi i Norden och samtidigt skapa förutsättningar för entreprenörskap, innovation, forskning och utveckling. Det har en projektgrupp med Europas ledande vindkraftsutvecklare OX2 och Ålandsbankens Fondbolag i spetsen tagit fasta på.

Åland är beläget mellan två regioner med ett kraftigt ökande energibehov. Den energin ska naturligtvis vara förnybar. Här har Åland alla förutsättningar att bli den ledande gröna energihubben i Norden. Vi har mycket vind, mycket sol och ett samhälle med perfekt storlek och självbestämmande för att få saker att hända på riktigt, säger Anders Wiklund, Ö-ambassadör på OX2 Åland.

Målsättningen med "Mega Grön Hamn" och de två vindkraftsprojekten är alltså att möta behovet av förnybar energi i Finland och Sverige, samtidigt som de ger en kraftfull energiboost till Åland, både bokstavligt och bildligt talat.

De två havsbaserade vindkraftparkerna kommer vart och ett att ha en effekt på upp till 5 GW. Att jämföra med Finlands nya kärnkraftverk Olkiluoto och dess effekt på 1,6 GW i full drift. Den stora mängd energi det alltså handlar om kommer givetvis att täcka Ålands eget årliga elbehov med råge. Här finns alltså alla möjligheter för "energiexport", både till Sverige och fasta Finland. Delar av den producerade elen kommer också att användas för produktion av vätgas och e-bränsleproduktion vid Långnäs hamn.

Att projektet Mega Grön Hamn tillsammans med de två vindkraftsparkerna blir en injektion till det åländska lokalsamhället, säger sig självt, både ekonomiskt och energimässigt.

Syftet med de här projekten är både grön omställning och möjligheter till delaktighet från allmänheten via vårt fondupplägg. Men kanske framför

Den gröna omställningen som med lokala krafter i samklang med ledande europeiska utvecklare kombinerar havsbaserad vindkraft med produktion av Vätgas och E-bränslen, kommer starkt att bidra till att hjälpa Åland att nå Klimatmålet att vara CO2 neutralt 2035.

Några ur projektgruppen, från vänster, Peter Wiklöf (Ålandsbanken), Anders Wiklund (OX2), Mattias Jansryd (Lumparlands kommun), Ronny Eriksson (Långnäs Hamn) och Jonas Henriksson (Rederi Ab Lillgaard).

allt att fylla en central roll som ny tillväxtmotor för det åländska näringslivet, både för existerande åländska bolag samt för etablering av nya företag, säger Peter Wiklöf, vd på Ålandsbanken.

Han betonar att skapandet av Mega Grön Hamn ger Åland styrka på många olika sätt. Förutom att vara en viktig del för de havsbaserade vindkraftsprojekten skapas arbetstillfällen, samtidigt som framtidens e-bränsle tas fram för rederibranschen, som globalt formligen skriker efter gröna bränslen i stor skala. De nya gröna bränslena kommer givetvis även den lokala skärgårdstrafiken till del, även i kommande industriella processer. Långnäs och Mega Grön Hamn blir även en viktig knutpunkt för transport av e-bränsle ner till kontinenten.

Jag är helt övertygad om att Åland med de här projekten kommer att bli mycket attraktivt för stora företagseta-

bleringar och nya innovativa verksamheter, bland annat för nyttjande av överskottsvärmen för olika industrier, säger Peter Wiklöf.

Trots att projekten ännu bara är på planeringsstadiet så pågår redan kontakter med internationella företag om etablering vid Mega Grön Hamn, verksamheter som är beroende av grön storskalig energiproduktion. Det rör sig om tillverkande industrier, IT-företag och om stora satsningar på gröna jordbruksprojekt.

Då vi nu är tidigt i projekten kan vi verkligen tänka igenom vad som skapar största möjliga nytta för Åland. Att det inte bara blir ekonomiskt bra för Åland i största allmänhet, utan även tar största möjliga hänsyn till att öka den biologiska mångfalden och samtidigt bidrar till återskapande av ett välmående Östersjön, avslutar Anders Wiklund.

Fakta

• Projektgruppen består av representanter från OX2, Ålandsbanken, Mærsk Mc-Kinney Møller Center för Zero Carbon Shipping, EuroMekanik, samt en rad andra konsulter.

Svenska bolaget OX2

• Utvecklar, bygger och säljer land- och havsbaserad vindkraft och solkraft. Företaget har sedan 2004 utvecklat 60 vindkraftparker, ansvarar även för förvaltning och drift av parker. Är också aktivt inom teknikutveckling kopplad till förnybara energislag, som vätgas och energilagring.
• OX2 har verksamhet på tio marknader i Europa. Har cirka 400 medarbetare och huvudkontor i Stockholm.
www.ox2.com

Ålandsbanken Fondbolag Ab

• Grundades 1998 och är ett helägt dotterbolag till Ålandsbanken Abp.
• Förvaltar Ålandsbankens placeringsfonder och alternativa investeringsfonder. Fonderna marknadsförs i Finland och Sverige.
• Ålandsbanken Vindkraft specialplaceringsfond är den första "öppna" fonden som investerar i vindkraft och som därmed kan erbjudas till allmänheten.
www.alandsbanken.fi

ÅLANDSBANKEN

Foton: Sune Grabbe, Seize Media

VI KAN ALLA VARA ÅTERVINNARE! Hållbar och flexibel återvinning i norra Europa

Visste du att vi sparar uppemot 95% energi genom att använda återvunnet material? 2021 återvann vi nästan 1 miljon ton metaller och elektronik. Det innebär att material motsvarande nästan 100 Eiffeltorn kunde bli nya produkter.

Vi är ett av Sveriges ledande företag inom återvinning och en internationell expert inom området. Vi har mer än 100 års erfarenhet av återvinning i såväl Sverige som Finland och erbjuder miljövänliga, pålitliga och skräddarsydda lösningar inom alls slags återvinning, oavsett var du bor eller verkar.

Vi är din kompletta återvinnare helt enkelt. Varmt välkommen att kontakta oss.

Läs mer om oss

KUUSAKOSKI
RECYCLING

VI GER TILLBAKA VÄRDET • INFO.SVERIGE@KUUSAKOSKI.COM • 020-566 566

DIPLOMATEN

MAIMO HENRIKSSON:

”FINLAND OCH SVERIGE HAR EN VIKTIG ROLL ATT SPELA TILLSAMMANS”

Hon har som finsk diplomat suttit vid samma förhandlingsbord som Putin. Sedan september 2021 är Maimo Henriksson Finlands ambassadör i Sverige och hon stortrivs med sitt uppdrag.

TEXT: PER-ÅKE HULTBERG FOTO: ROBERT LINDSTRÖM

Jag blev väldigt glad över möjligheten. Det har länge varit en dröm att någon gång få jobba i Sverige, säger Maimo Henriksson och berättar att Sverige alltid varit en viktig del av hennes liv med en morfar, som var född i Finland, men svensk medborgare hela sitt liv och en mamma som är både svensk och finsk medborgare. Under 50 års tid har hon tillbringat alla somrar i Stockholms skärgård och hon har alltid med stort intresse följt med i Sveriges utveckling, även under sin karriär inom finska statsförvaltningen.

Hennes yrkesliv har dominerats av utrikes- och säkerhetsfrågor, med olika uppdrag på finska utrikesministeriet sedan 1989, både i Ryssland och i Ungern. Hon har också varit ambassadör i Norge under en period.

– Innan flytten till Stockholm var jag avdelningschef för utrikesministeriets öst-avdelning. Det var ett tufft jobb som kändes skönt att släppa. Jag såg verkligen fram emot att få arbeta med en positiv agenda, att utveckla olika ärenden framåt och så har det blivit. Jag trodde i och för sig att jag skulle få det lite lugnare, men där tog jag fel. Det har varit ett otroligt högt tempo, säger Maimo Henriksson och skrattar.

När hon kom till Sverige hösten 2021 hade de svenska restriktionerna nyligen släppts. Mycket började nu fungera nästan normalt med delegationer över Östersjön som avlöste varandra. Det har sedan dess varit både högt och lågt, bland annat besök av president Niinistö, ministrar och politiker, men också av en rad näringslivskontakter.

– Det är en bred palett att jobba som ambassadör i Sverige. Något som blivit väldigt tydligt är att vi måste samarbeta mycket mer än tidigare. Här har utan tvekan pandemin öppnat våra ögon för hur viktigt det är att ta fram gemensamma krisplaner, både inom Norden och EU. Det har lett till ökat samarbete och ökade kontakter inom en rad olika områden, en viktig lärdom till nästa gång.

Rysslands krig i Ukraina höjde ribban till nya nivåer på både besök och delegationer. Ambassaden är, förklarar Maimo Henriksson, en självklar resurs som samordnare och mötesplats för olika kontakter och samarbeten mellan våra länder.

Det kan vara säkerhetspolitiska förhandlingar som behöver förberedas eller att tillsammans ta fram omvärldsanalyser och planer.

– Vår uppgift är att hitta partners inom olika områden för samtal och möten. Målet är att hjälpa båda länderna med kontakter, främst att finska aktörer ska hitta lämpliga parter i Sverige. En annan viktig uppgift har varit att informera Sverige om den finska Nato-processen och samtidigt rapportera hem hur diskussionen går i Sverige.

Att släppa östfrågorna har det alltså inte blivit tal om. Av naturliga skäl har en hel del av arbetet på ambassaden handlat om Ryssland och Nato och där har Maimo Henriksson självklart haft stor nytta av sina tidigare uppdrag.

– Frågor kring relationen till Ryssland,

som vi har en 130 mil landsgräns till, är som alla förstår besvärliga att hantera. Men det har också, betonar Maimo Henriksson, gjort att svenskarna under Natoprocessen fått upp ögonen för Finland på ett nytt sätt, med bland annat mycket positiva omdömen i media, vilket känns oerhört positivt för oss.

Det intresset gäller det nu att upprätthålla, i synnerhet som de flesta nog inser att Finland och Sverige tillsammans har en viktig roll att spela.

”
Sverige är vår
uttalat viktigaste
bilaterala partner.

– Sverige är vår uttalat viktigaste bilaterala partner. Man kan också säga vår bästa vän. Pandemin och Rysslandskriget har accentuerat i båda våra länder hur viktigt det är att lära känna varandra närmare, att våga lita på varandra. Vi har ändå varit ett och samma land under 600 år, längre än vad Skåne tillhört Sverige. Det säger något, menar Maimo Henriksson.

En annan viktig aspekt på närhet, som hon lyfter, är det faktum att 700 000 svenskar har sina rötter i Finland. Det handlar om flera generationer. Vi behöver därför lära

känna varandra inom olika områden, såsom musik, teater, film och litteratur. På en känsla för det andra landet, även via turism.

– Det är viktigt att vi besöker varandra. Färjetrafiken är ännu inte tillbaka där den var före pandemin. Här hoppas vi på en återgång till det normala.

Att främja näringslivssamarbete är som redan framgått en väsentlig uppgift för ambassadör Henriksson och hennes medarbetare.

– Våra näringsliv är numera tätt sammanlänkade med stora investeringar och samarbeten i båda riktningar. Här har vi ett konkret uppdrag att informera och upplysa Finland om den gröna omställningen i norra Sverige. Det har hittills varit ganska okänt. Men när man talar om investeringar på 100 miljarder euro så börjar man inse omfattningen.

Maimo Henriksson reser själv till norra Sverige då och då för att bekanta sig med vad som pågår och kommer att göra ytterligare ett par besök under våren tillsammans med olika delegationer.

– När vi får besökande finska delegationer till Stockholm börjar vi ofta med briefing på ambassaden, då vi berättar om vad som händer i Sverige. Alla dessa olika arbetsuppgifter gör ambassadörsrollen otroligt spännande och intressant. Det överträffar faktiskt det mesta jag varit med om. Och då har jag ändå varit stationerad i Ryssland som diplomat. Det tragiska är dock att vi nu i bakgrunden har ett fruktansvärt krig i vårt närområde. ■

KRISTINESTAD TVÅ I FINLAND PÅ NY VINDKRAFT

DEN LILLA ÖSTERBOTTNISKA KUSTSTADEN KRISTINESTAD KOM MED SINA 278 MEGAWATT PÅ ANDRA PLATS I FINLAND I FRÅGA OM VINDKRAFTSKAPACITET SOM BLEV FÄRDIG FÖRRA ÅRET. ETT BEVIS PÅ ATT ÄVEN EN LITEN KOMMUN KAN GÖRA STOR SKILLNAD I DEN GRÖNA OMSTÄLLNINGEN.

Vi har tillsammans med markägarna jobbat aktivt med förnybar energi med fokus på vindkraft sedan 2008. Sedan dess har vi fram till i dag godkänt 131 bygglovansökningar, varav knappa 80 vindkraftverk nu är i drift och 50 under byggnation, säger stadsdirektör Mila Segervall.

De österbottniska landskapen är generellt i topp när det gäller att satsa på vindkraft och här sticker alltså Kristinestad ut bland landets kommuner. Den första stora parken stod färdig 2017.

Anläggningarna är markägardrivna vilket visar på driftighet bland befolkningen, men också på engagemang i hållbarhetsfrågor, menar stadsfullmäktiges ordförande Henrik Antfolk.

– Vi vill som kommun självklart understödja markägarnas vilja att satsa på vindkraft. Det är viktigt för att trygga elförsörjningen samtidigt som det ger ett mervärde med nya arbetstillfällen och att de gröna näringarnas konkurrenskraft därmed stärks.

Den gröna omställningen i Kristinestad går nu vidare med solenergi, där två stora projekt är i gång med vardera runt 100 megawatt.

Samtidigt finns planer på ytterligare en stor investering inom den gröna industrin. Det är den enskilt största satsningen i norra Europa för pro-

duktion av e-metan, det vill säga grönt bränsle till tunga fordon, ett hållbart alternativ till fossila bränslen. Investeringsmässigt handlar det om cirka 500 miljoner euro.

– Enligt ägarnas planer ska anläggningen förse Tyskland med 4–5 procent av deras behov av e-metan. Att det sker från en så liten kommun som vår känns fantastiskt, säger Mila Segervall.

Målsättningen är att fabriken ska vara i drift 2025 och därmed ge cirka 30 arbetstillfällen. Här finns för övrigt även förutsättningar för cirkulära synergieffekter genom att spillprodukterna värme och syre tas till vara.

Att alla dessa gröna satsningar sammantaget har stor betydelse för Kristinestad som kommun säger sig självt.

– Det blir ett uppsving för hela staden, inte minst skattemässigt. Men det visar framför allt att Kristinestad har framförhållning i den gröna omställningen genom att driva på utvecklingen i Finland, samtidigt som hela Europa påverkas, säger Henrik Antfolk.

– Vi har inte bara en ambition att gå i bräsch, vi gör det, poängterar Mila Segervall. Vi är vana att agera, har starka, driftiga entreprenörer med initiativkraft och framåtanda. De ser offermöjligheter och tar samtidigt ansvar för vår planet.

KRISTINESTAD
KRISTIIINANKAUPUNKI

www.kristinestad.fi

Karnell bygger en grupp av ledande finländska och svenska industriteknikbolag

Karnell är en aktiv och långsiktig ägare av marknadsledande industriteknikbolag i Norden som letar efter nya intressanta bolag till gruppen.

Karnell består av en utvald grupp av välskötta och stabila finländska samt svenska kvalitetsbolag med en tydlig industriell och teknologisk bas.

– Vi investerar primärt i produktbolag med stark finansiell historik, höga underliggande marginaler, goda kassaflöden samt inte minst med attraktiva utvecklingsmöjligheter, säger Karnells vd Petter Moldenius.

Bolagen som Karnell utvärderar är typiskt familjeägda, onoterade företag som söker en partner för fortsatt tillväxt. Bolagen har starka marknadspositioner inom industriteknik och en tillväxt som är förankrad i attraktiva globala branschtrender. Omsättning ska ligga mellan 5 och 35 MEUR och med en god lönsamhet på minst 10 procent i EBITA marginal.

– Vi har en disciplinerad M&A-strategi och siktar på att förvärva två till fyra nya bolag per år. Det finns cirka 1 400 företag i Finland och Sverige som uppfyller våra kriterier, med andra ord finns det en stor potential att fortsätta växa på våra hemmamarknader.

Karnell arbetar efter en decentraliserad ägarmodell där besluten tas lokalt nära kunden, vilket möjliggör att dotterbolagen kan drivas under eget bolagsnamn och med en självständig ledning. Tillsammans med dotterbolagen arbetar Karnell för att identifiera och stötta de initiativ som skapar mest värde. Det kan vara att växa genom lansering av nya produkter, nya kunder, geografisk expansion samt genom selektiva tilläggsförvärv. Petter Moldenius betonar att det från Karnells sida handlar om ett aktivt och långsiktigt åtagande med tydliga mål och strategier, med en som han säger evig ägarhorisont.

– Det tar lång tid att utveckla bra bolag till att nå sin fulla potential. Vi bidrar genom stor industriell expertis, aktivt styrelsearbete samt inte minst med de finansiella muskler som krävs för att kunna driva innovation och utveckling i respektive bolag.

Karnell har i dag nio dotterbolag inom två affärsområden, där det första är produktägande bolag som kännetecknas av en viss teknisk höjd och ofta har egen utveckling, produktion och

”Många av våra bolag finns ute på mindre orter i Finland och Sverige, där det är viktigt att ha en förståelse för både den industriella verksamheten och den lokala affärskulturen.”

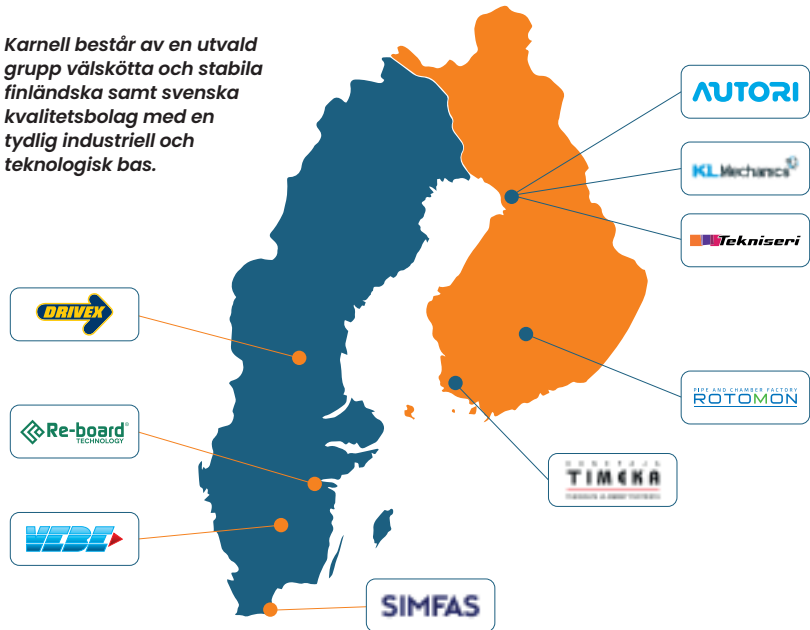
försäljning av industriteknikprodukter med egna immateriella rättigheter såsom patent och varumärken. Det andra är nischproducerande bolag som kännetecknas av en hög kompetens inom sina respektive produktområden och med högt värdeskapande för kunden. Ett exempel på det senare är KL Mechanics som är en precisionstillverkare med fokus på finmekanik, CNC-bearbetning av metalldelar, formsprutning av plastdetaljer och avancerad montering åt många högteknologiska samt krävande kunder. Dotterbolagets vd Mikko Autio berättar:

– I Karnell har vi fått vi en stark strategisk och finansiell partner för att stärka vår marknadsposition ytterligare. Vidare uppskattar vi möjligheten att få bli delägare i ett bolag som vi arbetat för i många år och på så sätt ta del av bolagets framgångar tillsammans med Karnell.

I dag kommer cirka 60% av omsättningen i gruppen från de finländska dotterbolagen och där många av bolagen ligger ute på mindre orter i landet. Karnell har därför utökat organisationen och i dag är det ett dedikerat team på tre personer som jobbar mot den finländska marknaden och som med sin finländska bakgrund har en stor förståelse för det finska språket, marknaden samt affärskulturen. Att Karnell valt en nordisk förankring med fokus på finländska och svenska bolag är ingen tillfällighet. Det finns, som Petter Moldenius konstaterar, mycket starka band mellan Sverige och Finland.

Karnell består av en utvald grupp välskötta och stabila finländska samt svenska kvalitetsbolag med en tydlig industriell och teknologisk bas.

– Vi har en lång historia av samarbete inom industriteknik, vilket beror på flera faktorer såsom liknande affärskultur, en högt utbildad och tekniskt kunnig arbetskraft, samt inte minst en stark tradition av innovation och entreprenörskap. Sveriges och Finlands regeringar har spelat en viktig roll genom att skapa en fördelaktig miljö för affärer inom industriteknik, där båda länderna varit angelägna om att stödja forskning och utveckling vilket har varit helt avgörande i skapandet av en hel rad företag och teknologier i världsklass.

Karnell är ständigt intresserade att få kontakt med ägare av framgångsrika industriteknikbolag i Finland och Sveri-

ge, som av olika anledningar bestämt sig för att sälja eller står inför ett successionsskifte och därför söker en ägare med lång erfarenhet samt långsiktiga ambitioner att vidareutveckla företaget.

– Säljaren ska känna sig trygg med att vi är en bra partner för bolagets nästa steg. Varje situation är unik, men vi är pragmatiska och flexibla med att ta fram ett upplägg som passar båda parter. Vi ser gärna att entreprenören stannar kvar i bolaget med sin kompetens och erfarenhet i en övergångsperiod för att säkerställa kontinuitet och bästa förutsättningarna för att vidareutveckla företaget, avslutar Petter Moldenius.

En modern skola med traditioner

På Sverigefinska skolan i Stockholm sker undervisningen på svenska och finska. Skolan följer svensk läroplan, använder sig av sverigefinska metoder och når mycket bra resultat.

– Vi vill vara en modern skola i tiden men samtidigt värnar vi om traditioner och litar på det som vi vet är framgångsfaktorer i skolverksamheten. De senaste åren har vi satsat stort på digitalisering i skolan, men vi ser också till att våra elever har läroböcker i alla ämnen och håller också hela tiden vårt skolbibliotek uppdaterat, berättar rektor **Marko Leppälä Smolander**.

Något som vittnar om detta är att skolan nyligen tilldelats den nationella kvalitetsutmärkelsen Guldtrappan för att skolan ligger i framkant när det gäller digitalisering.

– Men det har inte skett på bekostnad av fysiska böcker, förklarar rektor.

Sverigefinska skolan i Stockholm är en fristående skola som är belägen mitt i Stockholm på Fridhemsplan och är den äldsta och största av de fristående Sverigefinska

skolorna. Undervisningen bedrivs på både svenska och finska och alla lärare är behöriga. Eleverna kommer från hela Stockholms län och har i de flesta fall med sig finskan hemifrån. Skolan ägs av en icke-vinstdrivande stiftelse och eventuellt överskott kommer verksamheten till godo.

– Vissa av våra lärare har fått sin lärarutbildning i Sverige medan andra har fått den i Finland. Vi försöker kombinera det bästa från båda utbildningskulturerna och skapa en egen sverigefinsk modell.

– Med fötterna i båda länder kan vi lärare välja de bästa materialen som passar just våra elever. Vi använder diverse läromedel, undervisningsidéer och pedagogik som baseras på förståelse om våra elevernas förmågor. Alla elever får möjligheter att uttrycka sig och utveckla sig på båda språk och känna sig stolta över sin språkliga kunskap och kultur berättar läraren **Hanna Pölkki**.

– Ena stunden jobbar vi digitalt, med iPads eller Chromebooks och andra stunden med

att skriva för hand. Vi lyssnar på ljudböcker eller läser högt för klassens fadderbarn. Alla uppmuntras att våga prata och bygga på sina egna språkliga styrkor så att språket blir en aktiv del av deras liv, en lära för livet.

På skolan finns fyra förskoleavdelningar och en tvåparallellig grundskola, inklusive fritidshem och fritidsklubb. Barnen kan börja i huset som ettåringar och gå igenom hela förskolan och grundskolan i samma organisation. Det skapar en trygghet och ger också möjlighet för naturliga möten mellan barn och ungdomar i olika åldrar.

SVERIGEFINSKA SKOLAN STOCKHOLM
TUKHOLMAN RUOTSINSUOMALAINEN KOULU

Fridhemsplan 17 - 19, 112 40 STOCKHOLM
www.sverigefinskaskolan.eu

FAKTA: På Sverigefinska skolan i Stockholm kan du gå från 1-åring tills du går ut nian.

Du känner det när du är i synk med utrymmet

Att hyra möbler är den mest flexibla och hållbara vägen för nya tidens arbetsmiljö. Hyr en PodBooth exempelvis för 1950 SEK/månad.

Kontakta oss på +46 380 37 19 00 eller via info@martela.se

så berättar vi gärna mer. → www.martela.com/sv

Martela

Karnell.

www.karnell.se

KONCERNCHEFEN

Våra spetsteknologier berör vår samtids mest kritiska frågor

Efter en framgångsrik yrkesbana inom några av Sveriges bransch-ledande företag, ABB, Bombardier och senast som vd för Volvo Bussar i åtta år, antog Håkan Agnevall uppdraget att leda den finska industri-koncernen Wärtsilä där han nu är inne på sitt tredje år.

TEXT: PER-ÅKE HULTBERG
FOTO: WÄRTSILÄ

Vi har tidigare bott och verkat i flera länder. Det ger mersmak. Huvuddelen av min yrkesbana har jag jobbat utomlands, i USA, Brasilien, Thailand och Schweiz. Och nu är det full fart i Finland, säger Håkan Agnevall och skrattar.

Att han trivs bra, både med sitt jobb och att bo i Esbo utanför Helsingfors, framgår med all tydlighet. Lika påtaglig är hans övertygelse om Wärtsiläs framtida utvecklingsmöjligheter och behovet av företagets spetskompetens inom kraftgenerering.

– Vi har mycket goda förutsättningar att fortsatt vara en världsledande leverantör av kompletta kraftlösningar på framtidens marin- och energimarknader. Det handlar om några av de viktigaste frågorna som vi har i vår tid, framför allt hur vi kan skapa en hållbar framtid baserad på dekarbonisering. Det vill säga omställning till ett koldioxidfritt samhälle. Här kan vi med våra nya teknologier verkligen göra skillnad, betonar Håkan Agnevall.

”

Jag kan bara konstatera att det är positivt, lätt och öppet att etablera kontakter inom näringslivet här i Finland.

Hur är det då att jobba i Finland? Ja, det är inte så stor skillnad mot att jobba i Sverige eller i de andra länderna där han varit verksam, påpekar han. Wärtsilä med familjen Wallenberg som storägare, är precis som ABB, Bombardier och Volvo globala företag med en utpräglad internationell kultur. De närmaste medarbetarna har

olika nationaliteter och huvuddelen av de 17 500 anställda arbetar utomlands på över 240 platser i 79 länder.

– Finland har precis som Sverige en exportberoende ekonomi. Så vad gäller näringslivskulturen är det ingen större skillnad. Stereotyperna att Sverige är konsensorienterat och Finland mer hierarkiskt och rakt på stämmer inte längre.

– Jag menar att både Sverige och Finland rör sig bort från dessa förlagade föreställningar. Många av våra stora nordiska globala företag har en tydlig internationell prägel och seniora ledare har ofta bott och verkat i flera olika länder och kulturer. Det är här jag har min bakgrund. Med det sagt kan jag bara konstatera att det är positivt, lätt och öppet att etablera kontakter inom näringslivet här i Finland.

Å andra sidan, påpekar Håkan Agnevall, så har Wärtsilä ändå en stark nordisk profil som en del i en stolt finsk industritradition. På samma sätt som man i Sverige är stolta över Volvo och Ericsson. – Jag skulle säga att Wärtsilä är ett globalt företag med nordisk värdebas i att delegera beslut nära kunden och fokusera på lagets framgång.

Något som ändå skiljer Finland från Sverige är det stöd som Agnevall upplever att finska företag får från statsmakten. Specifikt hur man via Business Finland jobbar proaktivt i Bryssel.

– Vi ser tydligt hur våra frågor uppmärksammas och får gehör inom EU. Det visar hur ett litet land verkligen kan påverka. Här jobbar Finland bättre än Sverige.

Hur är det då att vara bosatt i Finland, nära Helsingfors. Är det ungefär som att leva i Sverige?

– Ja, mycket är lika. Helsingfors har en internationell prägel med ett rikt kulturliv, även på svenska språket. Och man klarar sig bra på engelska. Så det är enkelt och väldigt trevligt att bo här i Finland. Vi gillar att bo nära naturen och här finns fantastiska möjligheter till rekreation och friluftsliv.

Men det går inte att komma ifrån, det här jobbet att leda Wärtsilä som Håkan helst pratar om. Här finns mycket att dra nytta av från hans tidigare bana, menar han. I de olika roller som han har haft har det alltid varit stort fokus på transition och teknikutveckling. På Wärtsilä som sagt inom marin och energigenerering – koncernens kärnmarknader.

– Inom Wärtsilä finns en lång tradition av innovation inom teknologi och service. Det har verkligen definierat företaget under 190 år. Och som ingenjör och affärsman gillar jag verkligen att se hur vi kan använda teknik både för samhället och för människor. Det har gått som en röd tråd genom hela min yrkesbana.

– Vi ser tydligt hur våra frågor uppmärksammas och får gehör inom EU. Det visar hur ett litet land verkligen kan påverka. Här jobbar Finland bättre än Sverige, säger Håkan Agnevall, Wärtsiläs vd och koncernchef sedan tre år tillbaka.

Wärtsiläs två grenar, som bland annat handlar om att förse marknaden med innovativa och robusta kraftlösningar, är både spännande och oerhört viktiga, poängterar Håkan Agnevall. – Här har vi en ledande roll att spela. I fråga om stora installationer av batterisystem som levererar el till kraftindustrin är vi definitivt en av de tre största i världen.

Han nämner också det stora behovet av termisk balansering av kraftsystemet när det inte blåser, det vill säga att kunna balansera elnät när förnybara energikällor integreras.

– De spetsteknologier vi jobbar med berör några av de största och mest kritiska frågorna vi har i vår samtid. Även på sjön där nya bränslen måste ersätta de fossila. Det är ingen tvekan om att vår teknologi är en förutsättning för det gröna energiskiftet. Det är nu det händer, betonar Håkan Agnevall.

– Under det närmaste decenniet kommer mer att hända än under de senaste 30–40 åren. Att få vara med på den här omställningen med Wärtsilä är otroligt spännande. ■

◀ Patrias nya sexhjuliga fordon – i Sverige benämnt Pansar-terrängbil 300 – kommer att utgöra stommen i de förband som nu sätts upp i norra Sverige.

► Patria har tagit hand om svenska polishelikoptrars underhåll i decennier.

▼ Mats Warstedt har en lång karriär inom försvarsteknik-företag – till exempel hos Saab och RUAG.

Sverige är den största tillväxtmarknaden för Patria – den växande försvarsgemenskapen skapar fler möjligheter för den finska försvarsindustrins kronjuvel

Sverige kan snart vara Patrias största marknad utanför Finland – där företaget är den ledande aktören inom försvarssektorn. Försvarssamarbetet fördjupas dag för dag mellan länderna, vilket skapar möjligheter för utökat partnerskap och tillväxt.

Det finns fördomar kring att finländsk företagskultur präglas av hierarkier. Detta är något som Mats Warstedt noterat innan han började hos Patria för tre år sedan. Men Nordenchefen märkte snabbt att stereotyperna har gått till överdrift.

– Vi lever på lika sätt och har samma värderingar. För mig har det varit väldigt enkelt att anpassa sig till den finska arbetskulturen på Patria, säger Warstedt.

Men det finns vissa skillnader mellan länderna också. I bästa fall kompletterar man varandra med sina egna styrkor – vilka för Patria är tydliga.

– Sverige har en stor försvarsindustri, men tillverkar inga egna hjulfordon. Därför passar Patrias produkter väldigt bra i Sverige, förklarar Warstedt.

Sverige rustar upp – med Patrias hjälp

Säkerhetssituationen i Norden har ändrats efter Rysslands invasion av Ukraina – vilket bland annat har lett till att Sverige idag gör stor-satsningar på försvaret. Patrias pansarterrängbilar utgör en väsentlig hörnsten i det svenska förvaret och är delvis tillverkade av svenska komponenter.

Sverige och Finland har tillsammans ett tekniskt samarbete för vidareutveckling av fordon med Patria – och inom försvarstekniken är kravet nuförtiden ofta utbytbarhet, förklarar Mats Warstedt.

– Vi har länge pratat om ”interoperabilitet” vilket betyder att vi ska kunna samverka och kommunicera med varann, men nu trycks det mer och mer på utbytbarhet. Det innebär i princip att en svensk soldat ska kunna använda till exempel ett finskt eller norskt fordon och känna igen sig. Det är nytt språk som används idag som också öppnar upp för mer samarbete.

Patrias djupa rötter i Sverige

Den gemensamma NATO-ansökan har skapat mycket uppmärksamhet kring svensk-finsk samverkan. Patria har djupa rötter i Sverige och samarbetat med svenska myndigheter under flera decennier. Till exempel har företaget tagit hand om underhållet av svenska polishelikoptrar sedan 1964.

Patria är en långtgående strategisk partner för svenska Försvarsmakten och företagets fordon har använts för svenska internationella insatser på senare år.

– Våra fordon gör skillnad på riktigt. Vår teknologi har räddat soldaters liv, berättar Mats Warstedt.

Patrias verksamhetsområde är brett – från livscykeljänster till vapentechnik. I Sverige är företaget mest känd för sina fordon, vilka är utvecklade för att klara de krävande nordiska förhållanden.

– Namnet Patria är synonymt med militära hjulfordon i Sverige. Man litar på finska produkter – det är en självklarhet att fordon kan köras i minus 40 grader utan problem!

Patria

Upplev havet på Finnlines nya fartyg

Finnlines satsar på mer frakt och fler passage-rare på rutten Kapellskär–Långnäs–Nådendal. Hösten 2023 kommer det första av två helt nya passagerar- och fraktfartyg i Superstarklassen att sättas i trafik. Fartygen kan ta 1 100 passagerare vardera, ungefär dubbelt så många som idag och fraktkapaciteten ökar från drygt 4 000 lastmeter till 5 200 meter.

Fartygen kommer att ha flera restauranger, konferenslokal, lounge, en stor taxfree affär, en vinterträdgård och en spa-avdelning med bastu. Resekomforten höjs också med flera olika hyttkategorier. Själva resan är en upplevelse då den unika skärgården är närvarande genom stora fönster.

Hållbara val

Olika teknologier har kombinerats för att minska utsläppen. Laddningsbara batterier och landström gör fartygen utsläppsfria i hamn. Intelligent LED-belysning och smarta ventilationssystem justerar belysningen och luftkonditioneringen i hytterna automatiskt. I inredningen är återvunna och ekologiska material förstahandsvalet och tryckt material ersätts med digitala skärmar och appar. Lokala leverantörer gynnas, vilket betyder att transportererna blir kortare.

Med eller utan fordon

Finnlines erbjuder det bekvämaste och enklaste sättet att resa sjövägen mellan Sverige, Åland och det finska fastlandet. Ta med dig husbilen, personbilen, motorcykeln, cykeln – eller kom till fots.

Finnlines
a Grimaldi Group company

Läs mer finnlines.se

Finland har en av de hårdast reglerade marknaderna inom Europa i fråga om tobak men har ändå tre gånger så många dagligrökare som Sverige.

– Finland som med snusförbud stängde marknaden för snuset halkade alltså efter när det gäller att få bukt med cigarettrökningen, säger Patrik Hildingsson, Kommunikationsdirektör på Swedish Match.

Sverige och Finland valde helt olika vägar att bekämpa cigarettrökning

Sverige och Finland har en i många stycken gemensam historia. Det gäller även traditionen kring bruket av tobak. Men under de senaste decennierna har våra båda länder gått skilda vägar. Sveriges mer liberala linje har visat sig vida överträffa Finlands hårt reglerade marknad när det gäller strävan till minskad cigarettrökning som är en av de främsta livsstilsfaktorerna för sjukdom och för tidig död.

Det berättar Patrik Hildingsson, Kommunikationsdirektör på Swedish Match, tändsticks- och snusföretaget som verkat i över hundra år, sprunget ur den svenska statliga tobaksindustrin och Ivar Kreugers tändsticksimperium.

– Snusbruket uppstod samtidigt i hela Norden mot slutet på 1700-talet. Snus i silverdosor var något som adliga personer konsumerade i näsan. "Fint som snus". Men den nya trenden under 1800-talet, att blötlägga snuset under läppen, blev snabbt arbetarklassens nöje, säger Patrik Hildingsson.

En gemensam svenskfinsk snustradition växte nu fram, som vi fortsatte dela även efter att våra länder skildes år 1809. Flera snusfabriker etablerades i både Sverige och Finland. Tobak var snart under var mans läpp. 1919 nådde den svenska snuskonsumtionen sin absoluta höjdpunkt med en förbrukning på 7 000 ton snus, ungefär lika mycket som i dag, då med hälften så stor befolkning. Fyra år tidigare hade Sverige infört det svenska Tobaksmonopolet. Staten behövde pengar. Tobaksbruket visade sig bli en ypperlig inkomstkälla och är så än i dag.

– Så fortsatte det fram till andra världskriget då cigaretterna helt tog över tobaksbruket. Filmhjältarna och kändisarna från Hollywood snusade inte – de rökte cigaretter. Vi blev påverkade och snuskonsumtionen började stadigt minska. På 60-talet var den så låg att det sannolikt fanns funderingar om det var värt att fortsätta tillverkningen. Men då kom en amerikansk rapport om rökningens skadeverkningar. Den fick enorm uppmärksamhet i Sverige. Men om den uppmärksammades lika stort i Finland är oklart, berättar Patrik Hildingsson.

En opinion mot rökning och cigaretter började nu ta form i Sverige. Samtidigt togs initiativ att göra snuset mer modernt och attraktivt. Först kom den runda dosan följt av den stora revolutionerande innovationen, portionssnus. – Det nya sättet att snusa, "Prillan i påsen" var här för att stanna. Försäljningen ökade för varje år och blev nu ett allt tydligare alternativ till cigaretter. 1976 kom så varningstexterna. Man talade nu om det skadliga i att inhalera rök, att om rökarna bara blev informerade om skadeverkningarna så skulle de sluta röka, att samhället skulle göras röknegativt. Ganska snart följde också de första marknadsföringsregleringarna.

Det stora skiftet kom på slutet av 80-talet då tidigare stora etablerade cigarettmärken började få konkurrens från snuset. Ett resultat av cigaretternas skadeverkningar kombinerat med det moderna snuset som nu fick en rejäl skjuts framåt.

– Under 90-talet fortsatte snuset på allvar att ta mark på cigarettens bekostnad. Vilket gav upphov till ut-

trycket "den svenska tobakserfarenheten". Sedan kom EU. Finland valde att acceptera snusförbudet som rädde på den inre marknaden. Sverige lyckades däremot utverka ett undantag. I dag har Finland en av de hårdast reglerade marknaderna inom Europa i fråga om tobak men har ändå tre gånger så många dagligrökare som Sverige. Med sin liberalare väg är Sverige det enda landet i världen som i princip kan betraktas som rökfritt. Vi har exceptionellt låga 4 procent dagligrökare, att jämföra med Finlands 12 procent. Ambitionen att förhindra tobaksrökning har uppenbarligen motverkat sitt syfte, konstaterar Patrik Hildingsson.

"Med sin liberalare väg är Sverige det enda landet i världen som i princip kan betraktas som rökfritt."

Tyvärr verkar trenden fortsätta. Den senaste rapporten från Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp föreslår till exempel att finländarna ska få fortsätta föra in dödliga cigaretter till Finland medan införsel av snus helt ska förbjudas. Det är som att förbjuda lättöl och ge starksprit monopol.

Sverige har för övrigt västvärldens lägsta tobaksrelaterade dödlighet. Övriga Norden ligger ganska bra till jämfört med EU-genomsnittet, men Sverige är med marginal bäst. Här har Sverige och Finland med vår gemen-

samma historia alltså gått skilda vägar. – Finland som med snusförbud stängde marknaden för snuset halkade alltså efter när det gäller att få bukt med cigarettrökningen. Det har skapat en grogrund för en illegal handel med stora volymer snus. Däremot fungerar Finlandsfärjorna som lagliga flytande snusgrossister och naturligtvis utnyttjar finländarna sitt EU-medlemskap och den fria rörligheten. Något som nu verkar hotat, säger Patrik Hildingsson.

Cigaretter är alltså tillåtna. Alla är förlorare, både de som snusar, handeln, folkhälsan och finska staten i form av skatteintäkter. Trots förbudet är nio procent av de finska männen dagligsnusare. Samtidigt fortsätter Finland sin strikta linje. Målsättningen nu är att landet ska vara helt nikotinfritt 2030, vilket inkluderar både tobak och nikotin. Och därmed även det nya vita tobaksfria snuset ZYN som kom 2014, en trend som blivit en formidabel succé. I Finland klassas det som nikotinläkemedel, det vill säga som rökavvänjningsprodukt.

– Det traditionella snuset har främst uppskattats av nordiska män medan kvinnorna har rök. Det har slagit igenom i folkhälsostatistiken. Den unikt låga förekomsten av tobaksrelaterade sjukdomar i exempelvis Sverige beror främst på att männen valt snus före cigaretter. Med det vita snuset hoppas vi att även kvinnorna överger cigaretterna till förmån för snuset, avslutar Patrik Hildingsson.

Swedish Match.

www.swedishmatch.se

ANNONS

MultiMind är specialister på rekrytering och bemanning med fokus på Sverige, Finland, Norge och Danmark. Varje månad förmedlas drygt 150 aktiva konsulter.

Vi hjälper arbetssökande och arbetsgivare att ta nästa steg

Sedan år 2000 har bemanningsföretaget MultiMind hjälpt företag och organisationer över hela Norden att hitta bra personal med rätt kompetens inom marknadsföring, ekonomi, HR, IT, kundtjänst och Supply Chain.

Vi har konsulter i hela Norden och kandidater från hela världen. Vår nisch och styrka är att hitta högkvalificerade människor med utländsk bakgrund och internationell kompetens, säger grundaren och vd:n Kristian Andersson.

MultiMind är med andra ord specialister på bemanning och rekrytering med fokus på Sverige, Finland, Norge och Danmark. Varje månad förmedlas drygt 150 aktiva konsulter.

– Vi genomför 500 rekryteringar per år och tillhandahåller 400 individer fördelat på 30 nationaliteter. Vi kan även hjälpa till med arbetstillstånd när företag vill anställa personal som kommer från länder utanför EU, påpekar Kristian Andersson.

Iia Neulanen är en av alla dem som hittat nytt arbete via MultiMind. Hon är 32 år och kommer ursprungligen från Åbo i Finland och hade i många år arbetat som frilansande kostymör inom film- och tv-branschen, främst med projekt i Sverige och Finland. – Vi flyttade till Sverige för nio år sedan eftersom min man ville genomföra sina masterstudier på KTH. Vi hade först tänkt att stanna bara ett par år, men vi blev kvar. Sverige hade blivit vårt hem, berättar Iia. Men det intensiva kringflackande li-

vet som kostymör tog på krafterna. För två år sedan kände Iia att det var dags att göra något helt annat.

– Jag hade i många år stressat runt på olika projektjobb, var inte hemma mycket, hade inget riktigt liv. Jag längtade efter rutiner, att som andra få jobba från 8 till 17.

Iia började nu leta jobb på nätet och såg att MultiMind sökte en sociala medier-specialist för uthyrning till det globala företaget Unilevers svenska kontor i Solna.

– Jag tänkte att det nog skulle bli svårt att byta jobb. ”Vad kan jag göra som alltid bara jobbat som kostymör?”

Men tvärtom vad Iia trodde gick det jättesmidigt. MultiMind var väldigt snabba och rekryteraren talade både finska och svenska. De kände till Unilever väl och gjorde bedömningen att Iia skulle passa väldigt bra.

– Det var mitt under pandemin så intervjun var på Teams. Efter bara ett par dagar fick jag besked om att jobbet var mitt och jag började redan efter två veckor.

Iia kom då att ingå i ett team som jobbar med Unilevers 30 varumärken på sociala medier som Facebook, Instagram och Youtube. Företaget är en av världens största tillverkare av dagligvaror, drycker, rengöringsmedel och hygienprodukter med kända varumärken som GB-Glance, Knorr, Via och Pepsodent.

Efter tio månader blev tjänsten som teamleader vakant. Från att fram till dess ha varit konsult anställd av MultiMind fick Iia nu fast anställning på Unilever för att leda företagets sociala

Efter att först ha varit konsult anställd av MultiMind är Iia Neulanen nu fast anställd på Unilever för att leda företagets sociala medier-team.

medier-team. Ett jobb som hon nu har haft i 1,5 år.

I stället för att vara konsult hos MultiMind har Iia nu kontakt med dem kring de konsulter som arbetar i hennes team, likt den roll hon själv tidigare hade som konsult.

– Jag ansvarar nu för den nordiska verksamhetens sociala medier, inklusive ansvar för kvalitetsfrågor, budget, att hålla koll på statistik och att informera med mera. Jag trivs jättebra. Det är ett bra team med engagerade medarbetare så jag är riktigt nöjd.

Iia berättar att hon inte släppt möjligheten från pandemin att kunna jobba hemma, vilket hon ser som en stor fördel, inte minst att slippa resa. För ett år sedan flyttade hon och maken nämligen till Furusund i Norrtälje skärgård.

– Vi ville bo nära havet och nära naturen efter att ha bott mitt i Stockholm. Här har vi segelbåt vid egen brygga. Det är helt underbart. Det är också otroligt skönt att kunna stänga ner min dator klockan fem.

MultiMind är certifierade hos Migrationsverket

Det innebär att vi har tagit över en stor del av Migrationsverkets administration vad gäller att ge arbetstillstånd till personer utanför EU som blir erbjudna jobb i Sverige.

– När man som vi är certifierade hos Migrationsverket tar det normalt sett, innan Ukrainakriget, 20 arbetsdagar att få klart med arbetstillståndet, en process som annars kan ta 6-8 månader, eller även längre.

Det här är en tjänst som vi även tillhandahåller åt företag där vi inte är leverantör av vare sig bemannings- eller rekryteringstjänster, säger vd Kristian Andersson.

+46 (0)8 21 67 00
information@multimind.com
www.multimind.com

Skydda din fastighet mot fukt med unika VILPE SENSE

Att fukt tränger in i takkonstruktioner är ett vanligt förekommande problem som kan bli riktigt allvarligt. Här gäller det att snabbt åtgärda fukten och att samtidigt bekämpa skador. Det har företaget VILPE i sin senaste innovation lyckats kombinera i ett och samma system.

Den innovationsdrivna verksamheten startade sommaren 1973 i Korsholm, nära Vasa. Under ett takarbete kom företagets grundare Eero Saikkonen på en smart lösning på ett praktiskt problem. VILPE har sedan dess tagit fram en lång rad nya högkvalitativa tak- och ventilationsprodukter. Men det är ingen tvekan om att familjeföretagets senaste innovation, VILPE SENSE, slår det mesta.

– Det är ett helautomatiserat intelligent ventilationssystem som bygger på den senaste IoT-tekniken. Det gör att isoleringen vid behov torkar, samtidigt

som det varnar för små och svårupptäckta läckor, säger företagets forsknings- och utvecklingsdirektör Veli-Pekka Lahti.

Om fukt inte upptäcks och åtgärdas i tid finns stor risk att problemen successivt ökar och det utan att det märks. Det kommer smygande och gör att takkonstruktionen på sikt helt enkelt ruttnar. Att det är kostsamt och många gånger komplicerat säger sig självt. – Det är därför så viktigt att jobba förebyggande. Det handlar om att med effektiv ventilation öka luftcirkulationen i taket, förklarar Veli-Pekka Lahti.

Han berättar att ett enda hål, lika litet som ett spikhål, kan innebära att flera liter vatten tränger ner i takkonstruktionen. Tänk då ett tak med hundratal små hål, vilket inte är ovanligt.

Lösningen är alltså att med ventilation öka luftcirkulationen i taken, något man i Finland jobbat aktivt med sedan 70-talet. VILPES försäljning av just

ANNONS

Alla fastighetsägare vet hur kostsamt det är att renovera och reparera en fuktskadad takkonstruktion, ofta även komplicerat. Ju längre man väntar att åtgärda desto dyrare. Med VILPE SENSE upptäcks eventuella problem direkt.

ventilationsprodukter har under de senaste tio åren haft en kraftig tillväxt. Cirka 60 procent går på export där Skandinavien är en viktig marknad.

Det nya systemet, VILPE SENSE lanserades 2021 och är unikt genom förmågan att hålla takkonstruktioner ständigt friska, även krypgrunder.

– Eventuella problem upptäcks direkt, betonar Veli-Pekka Lahti. Systemet är applicerbart i både befintliga och nya fastigheter. Luftcirkulationen ökar och minskar allt efter behov, om det till exempel är regnigt och fuktigt. Och det informerar i realtid om något är fel.

Att VILPE SENSE har mötts av ett

stort intresse från marknaden säger sig självt. Både branschfolk och experter inser att det här är ett stort steg framåt, och det i en konservativ bransch där i princip ingenting hänt på årtionden.

– Nu behöver du aldrig mer oroa dig för hur ditt tak mår, avslutar Veli-Pekka Lahti.

VILPE®
Innovative and Easy

www.vilpe.se

FÖR KÄRLEKEN TILL INNOVATION OCH SKOG

Den senaste tekniken för skördareanvändning

360° PLUS ROTATOR

KETO150 KARATE

NYHET!

Keto Harvesters®
www.kone-ketonen.fi

Tfn. +358 207 344 640 | keto-harvesters@kone-ketonen.fi

Innovationer för miljön med högsta prestanda

Företaget KAISER EUR-MARK i Nykarleby tillverkar och säljer miljöfordon som är helt nödvändiga för att vårt urbana samhälle ska fungera. Främst fordon för rening av avlopp med utrustning för vattenåtervinning som tillval.

Rengöring av avloppssystem är knappast något som gemene man funderar på. Det ska bara fungera. Få känner därför till att det numera är högteknologiska produkter som dominerar även här.

– Det är vad vi sysslar med, säger Kurt Vienonen, vice vd för det finska företaget KAISER EUR-MARK, som sedan 2011 är en självständig del av industrigruppen KAISER. Med sina fordon för bland annat rengöring av avlopp, avfallshantering och industriavfall har koncernen en världsledande position.

– Vi tillverkar miljöfordon av olika

slag, allt från den enklaste slamsugare till vår premiumprodukt, ett spol- och sugaggregat med vattenåtervinning. Det innebär att samma vatten återanvänds om och om igen. Att det är en stor miljövinst säger sig självt, poängterar Kurt Vienonen.

Med KAISER EUR-MARK:s teknik för vattenåtervinning sparas upp till 24 000 kubikmeter dricksvatten per år och fordon. Ändå är det normala förfarandet att spola ledningar med färskvatten.

– Men bollen är i rullning. Inte minst i Sverige, där våra produkter redan finns över hela landet. Det är vår i särklass viktigaste marknad med en stor tillväxtpotential.

KAISER EUR-MARK

www.kaiser-eurmark.fi/se

En dynamisk bulkspecialist med fokus på hållbara logistiklösningar

För ett transport- och logistikföretag som RL-Trans betyder den gröna omställningen en hel del. Framför allt att förbereda sig för nya bränslelösningar och att elektrifiera mobiliteten, men också att optimera energi- och bränsleförbrukningen, öka sjötransporterna och att ytterligare satsa på digitalisering.

Bolaget som grundades 1955 är specialiserat på bulklogistik, det vill säga transport och hantering av oförpackade pulver och granulat samt flytande gaser. På 20 år har verksamheten vuxit kraftigt med en årlig takt på mellan 15 och 20 procent. Från 8 lastbilar till 270 transportenheter och en omsättning på 40 miljoner euro.

– Vi är i dag ett internationellt logistikföretag som är specialiserade på leveranser inom och mellan Skandinavien och på flöden mellan kontinenten, Skandinavien och de baltiska länderna, säger marknadschef Andreas Lindedahl.

Han betonar att RL-Trans i sin strategi och verksamhet har ett stort miljöfokus, framför allt att nå upp till EU:s ambitiösa mål om att minska utsläppen med minst 55 procent till 2030.

– Hundra procent av vår flotta är redan kompatibel med den högsta Euro 6-standard, men det är ändå bara början. Vi vill erbjuda våra kunder hållbara lösningar i hela logistikkedjan, från början till slut. Det är enda vägen framåt, poängterar Andreas Lindedahl.

För fyra år sedan investerade RL-Trans i sina första gasdrivna lastbilar. Förra året var fyra i drift som för närvarande drivs på flytande naturgas (LNG) och på biogas. Tillsammans med biogas kommer den snabba elektrifieringen och ökningen av vägas att öppna ännu fler möjligheter till utsläppsminskningar.

– Inom en snar framtid kommer vi även att ha kraftfulla elbilar på vägarna. Vad gäller vägasdrivna lastbilar är tekniken fortfarande i ett tidigt skede men vi står redo att satsa även där. Samtidigt lägger vi stor vikt vid eco-driving med målet att minska både utsläpp och bränsleförbrukning, säger Andreas Lindedahl.

Det bästa sättet att nå utsläppsmålen är ändå att minska antalet körda kilometer. För RL-Trans innebär det att

RL-Trans fordonsflotta består av över 270 enheter anpassade för olika marknader och segment.

med proaktiv logistikplanering maximera nyttolasten och samtidigt minimera tomma kilometer. Här gäller det även att nyttja sjötransporter så mycket som möjligt.

– Vid internationella transporter använder vi alltid sjövägsalternativ där det är möjligt för att på så sätt minimera både utsläpp och energiförbrukning. Allt handlar i grunden om att alltid ha som mål att motsvara eller överträffa våra kunders krav och förväntningar. Att utveckla oss kontinuerligt och möta marknadens ständiga

föränderlighet ligger i företagets DNA. Tillsammans med vår professionella personal ser vi med tillförsikt på framtiden, avslutar Andreas Lindedahl.

Besök vår webbsida för mer info
www.rltrans.fi

RUNNER

Nyhet!

Runner Roller TR+ S3 Storlek 35-48

TractionPro®

Nordeuropas största skotillverkare
Sievi AB • Kristallen • 754 50 Uppsala
Tel 018-20 02 20
E-mail: info.se@sievi.com • sievi.com

TractionPro®

Runner Rollers metallfria konstruktion består av komposittähta som isolerar bra mot både värme och kyla samt spiktrampskydd av textilmaterial.

Marknadens bästa grepp året runt med friktionssulan TractionPro®.

Den moderna sulkonstruktionen med utmärkt stötupptagning ökar komforten och stödjer foten.

FINSK-SVENSKA HANDELSKAMMAREN
SUOMALAIS-RUOTSALAINEN KAUPPAKAMARI

INBJUDAN TILL FINSK-SVENSKA HANDELSKAMMARENS

Vårlunch

Finsk-svenska handelskammarens traditionella vårlunch äger rum den 17 april 2023 i Stockholm. Sveriges överbefälhavare **Micael Bydén** talar om världsläget, det aktuella läget i Försvarsmakten och om internationellt samarbete. Vårlunchen är ett årligen återkommande nätverksevenemang, där du har möjlighet att träffa representanter från näringslivet i Finland och Sverige samt knyta värdefulla kontakter. Varmt välkommen!

Tid: Måndag 17 april 2023 kl. 12:00–14:00.
Plats: Spegelsalen, Grand Hôtel, Stockholm.
Anmälan: Senast 29 mars 2023
på adressen finsve.com/varlunch

Deltagaravgift: Kostnadsfritt för handelskammarens medlemmar. Övriga 900 kronor.
Övrigt: Begränsat antal platser.

Info och anmälan: www.finsve.com/varlunch

Återvinning av kläder

En ny era inom textilindustrin

Nordens första industriella förädlingsanläggning för textilier startades av företaget Rester i Paimio i Finland år 2021. Syftet är att i en cirkulär process tillverka nya råvaror från textilier som nått slutet på sin livslängd. Nästa steg är att starta en fabrik även i Sverige.

Vår planet bokstavligen drunknar i sopor. Bara i Skandinavien skapas årligen mer än 350 miljoner kilo textilavfall och det mesta bränns upp. En omställning till en cirkulär process för textilier är helt nödvändig.

Det menar Sonia Braska, affärsutvecklare på återvinningsföretaget Rester och ansvarig för den svenska delen av verksamheten.

– Textilindustrin kan inte fortsätta att enbart vila på nyttillverkade textilier. Framtidslösningen är här nu: med återvinning av textilier till ny fiber och högkvalitativt råmaterial och det i full industriell skala.

Sonia Braska berättar att företaget Rester grundades av Touchpoint och flera andra aktörer inom textilindustrin. Ambitionen var att möjliggöra en cirkulär textilverksamhet där produ-

center tar sitt ansvar genom att erbjuda sina kunder att ta tillbaka och återvinna uttjänta textilier. Det kan vara textilier och kläder av alla slag, uniformer, linne och handdukar, som sedan som återvunnen fiber kan användas i nya produkter för olika ändamål.

För närvarande hanterar Rester bomull, polyester, bomull-polyester, ull, polypropylen och blandmaterial. – Vårt mål är att lösa avfallsproblemet inom textilindustrin på ett funktionellt, hållbart och högkvalitativt sätt. Eftersom det inte fanns en färdig lösning för återvinning av textilier, så bestämde vi oss helt enkelt för att själva starta en förädlingsanläggning för uttjänta textilier, säger Sonia Braska.

Det återvunna materialet kan förädlas till nya, högkvalitativa råvaror att användas för olika behov av fiber till diverse produkter inom industrin. Givetvis som garn och tyg men också som isoleringsmaterial och ljuddämpning, i kompositer och filtermaterial, samt tekniska textilier som geo-textilier.

Som pionjär i branschen står Rester som ett levande exempel för en ny era inom textilbranschen, ett verkligt systemskifte i Norra Europa. Anläggningen i Paimio som nu är i full drift har

kapacitet att årligen hantera 12 000 ton textilier som nått slutet av sin livslängd. Det motsvarar ungefär 10 procent av Finlands textilavfall. Parallellt pågår just nu arbetet att hitta en lämplig plats för en fabrik i Sverige där Rester kan ta emot uttjänta textilier från sina svenska kunder.

– Vi är glada över det stora intresse vi möter inom industrin för ett miljövänligt och cirkulärt förhållningssätt till affärer. Vi ser just nu en kraftig ökning av företag som vill återvinna sina textilier, säger Sonia Braska.

Hon pekar på fördelarna med återvinning av textilier, som att på effektivt sätt minska koldioxidutsläppen, optimera produktionen, samtidigt som minsta möjliga mängd resurser förbrukas.

– Ju mer återvinningsbara fibrer som används i textilproduktionen, desto mindre efterfrågan på jungfruliga material. Det frigör naturligtvis naturresurser, både mark och vatten för framtida behov, vilket ger ett lättare miljöavtryck, utan att vi behöver kompromissa med kvalitet och effektivitet. Det är en stor vinst för både människor och vår planet.

– En omställning till en cirkulär process för textilier är helt nödvändig, säger Sonia Braska, affärsutvecklare på återvinningsföretaget Rester.

”Ju mer återvinningsbara fibrer som används i textilproduktionen, desto mindre efterfrågan på jungfruliga material.”

www.rester.fi

Vi felsöker, reparerar och tillverkar elektronikprodukter

Familjeföretaget Electrocon i Kristinestad startade sin verksamhet 1996, då som ett enmansföretag som sysslade med elektronik och automatiseringslösningar. Numera ligger fokus i huvudsak på tillverkning av högkvalitativa kablagerlösningar, främst som underleverantör till företag inom metall- och fordonsindustrin.

Vi har alltid jobbat med elektronik i olika former. Vi har en gedigen kompetens och lång erfarenhet inom branschen, säger vd Tomas Grynngårds.

Från början, under hans fars ledning, handlade det om tillverkning, service och reparationer av främst produktionsmaskiner och transport-system för industrin.

– Det är fortfarande ett viktigt område, med kunder både här i Finland och i Sverige. Många är återkommande där vi löpande ansvarar för service, reparationer och uppdateringar, förtydligar Tomas Grynngårds.

Just nu hjälper Electrocon till exempel Stora Enso att flytta en hel linje av produktionsmaskiner från Sverige till Finland. Electrocon ansvarar för projektets elarbeten, vilket inkluderar både nedmontering och driftstagnation på plats.

Företagets huvudområde, och den del av verksamheten som hela tiden växer, är helt klart tillverkningen av elkablage och belysningsmoduler till tunga fordon.

– Här är vi underleverantör till företag inom metall- och fordonsindustrin, även med globala samarbetspartners i bl.a. Sverige och England. Det gör att vi nu ser resultatet av vårt arbete över hela världen. Det är naturligtvis jättespannande för vårt företag, som började i så liten skala, säger Tomas.

Han berättar att företaget med sina 22 anställda under många år haft en stabil tillväxt med ett flertal nyanställningar de senaste åren. Bland kunder-

Vd Tomas Grynngårds granskar kablage under tillverkning.

na finns allt från små till stora industriföretag i både Sverige och Finland, som inom sina verksamheter har behov av elutrustning, styrsystem, felsökningar och service.

– Har kunden problem med elektroniken, vad än det må vara, så löser vi det. Det kan också gälla skogsmaskiner, grävmaskiner och traktorer. Vi planerar och tillverkar dessutom kretskort utifrån kundens behov, säger Tomas Grynngårds.

Han förklarar att Electrocons styrka som företag är det tydliga fokus han och alla medarbetare har på varje enskild kunds behov.

– Vi är angelägna om att alltid ge

snabb respons vid både service, felsökning och tillverkning. Tillsammans med kunden diskuterar vi fram en lösning, planerar, ritar samt tillverkar den slutliga produkten. Vid behov tar vi självklart även hand om installation och drifttagning, avslutar Grynngårds.

Besök vår webbsida för mer info
www.electrocon.fi

Vad säger du om möjligheten att digitalisera ditt nästa aktieägar- eller årsmöte?

Under covidkrisen stod Rainer Leit och Jari Kaitera inför utmaningen att ordna årsmöte med digital röstning för en av Finlands största organisationer, Marthaförbundet.

De undersökte olika lösningar på marknaden, de visade sig vara gammalmodiga och svåra att använda.

Votech föddes 2021 ur behovet av modern, lättanvänd mötes- och röstningsprogramvara för alla typer av officiella möten.

Fördelarna med att använda digitala verktyg för officiella möten är tydliga.

Du sparar tid och pengar och gör en positiv inverkan på miljön med att låta aktieägarna eller medlemmarna delta på distans. Detta avlägsnar behovet av långa resor och förbättrar blogasstyrningspraxis eftersom alla kan delta enkelt, vilket också ökar närvaron och engagemanget i era möten.

Microsoft Teams eller Zoom gör inte ensamt ditt aktieägar- eller årsmöte smidigt och lagligt, och det är där Votech kommer in i bilden. Stark identifiering av deltagare och digital röstning behövs.

Så, vad skiljer Votech från övriga på marknaden?

Kontakt

För mer info, tveka inte att kontakta vår försäljningschef **Lars Wolf**, lars@votech.io eller **070 588 42 69** Eller skanna streckkoden och få din Votech Basic gratis.

votech.io | votech.se

Våra användare är alla eniga om hur lättanvänd programvaran är. Ni gör digital röstning under stora möten enkel och smidig med hjälp av Votechs system. Du får systemet i användning omedelbart och en gratis version är tillgänglig från vår webbsida votech.io.

I Finland har vi redan hjälpt många samarbetspartners som fackföreningar, tillväxtföretag, ideella föreningar och de största politiska partierna att skapa smidigare möten.

Dessa inkluderar organisationer med närmare 50 000 medlemmar och välkända företag med stor bas av aktieägare.

Kunderna inkluderar alla typer av organisationer med upp till 50 tusen medlemmar, till välkända företag med många aktieägare.

- Vi har tecknat avtal med vår första partner i Sverige som är Byggnads i Stockholm och underlättar gärna också ert ordnande av officiella möten med att spara tid och pengar. Vårt mål är att skapa långsiktiga relationer och hjälpa våra samarbetspartners organisera sina årsstämmor och möten digitalt. Vi välkomnar alla nya partners i Sverige och Finland att prova på Votech, säger Jari Kaitera, VD för Votech.

Se alla aktuella
erbjudanden:
**[wasaline.com/
kampanjer](https://wasaline.com/kampanjer)**

Snabbt och miljövänligt över Kvarken

Korsa Kvarken mellan Umeå och Vasa på den miljövänliga passagerarfärjan Aurora Botnia. Vi erbjuder kryssningsupplevelser som är större än vår storlek och vi är den smartaste fraktlösningen för logistik.

- Resetid ca. 4 timmar
- 2-4 avgångar varje dag
- Stor fraktkapacitet
- Lågt CO2 avtryck

wasaline